

Prezentarea la Templu sau Intrarea Maicii Domnului în Biserică, Complexul monahal Meteore, Grecia

† Andrei

Arhiepiscop al Vadului, Feleacului și Clujului,
Mitropolit al Clujului, Maramureșului și Sălajului

„Biserica cea însuflețită”

Lmnografii, adresându-se Maicii Domnului, au folosit cele mai frumoase metafore. De pildă, slujba Paraclisului o numește pe Fecioara Maria: *casa Domnului, munte umbrit, sfeșnic de aur, rai, masa cea dumnezeiască și Biserica*.

Sărbătoarea Intrării în Templu, de pe 21 noiembrie, o numește pe Născătoarea de Dumnezeu *Biserica cea însuflețită*, și pe bună dreptate, pentru că ea se pregătea să devină sălaș al Împăratului Hristos. Iată cum ne prezintă scriitorul sfânt intrarea triumfală în templu: *Astăzi Biserica cea însuflețită a sfintei slave a lui Hristos, Dumnezeu nostru, singura binecuvântată între femei, curată, se aduce în Templul Legii, să viețuiască în cele Sfinte. Și se bucură împreună cu dânsa Ioachim și Ana, cu duhul. Și cetele feciorești Domnului cântă, cu psalmi laudând și cinșind pe Maica Lui*¹.

Perioada liturgică în care prăznuim această sărbătoare este una specială: Postul Nașterii Domnului. Iar legătura duhovnicească pe care o facem între perioada șederii Maicii Domnului în templu și Postul Crăciunului este una evidentă: Fecioara Maria se pregătea să-L primească în sânul său pe Hristos, lucru pe care dorim și noi să-l realizăm în mod duhovnicesc.

Sfântul Simeon Noul Teolog, referindu-se la pocăința și nevoința sinceră, determinată de o credință puternică, afirmă textual: *Așadar, crezând din tot sufletul și căindu-ne cu căldură, zămislăm pe Cuvântul lui Dumnezeu în inimile noastre, ca Fecioara, dacă avem sufletele noastre fecioare și curate. Și precum pe aceea, fiindcă era preaneprihănită, nu a topit-o focul dumnezeirii, așa nici pe noi nu ne topește, dacă avem inimile curate și neprihănite, ci se face în noi rouă din cer și izvor de apă și râu de viață nemuritoare*².

Pentru a-L primi pe Hristos trebuie să avem sufletele fecioare și curate. Și cum acest lucru nu se întâmplă de la sine, Postul Crăciunului ne pune la îndemână mijloacele de purificare necesare. Înfrânarea de la mâncare și băutură, lectura duhovnicească, actele de caritate și, mai ales, o bună spovedanie sunt arhicunoscute și necesare.

Sfântul Macarie Egipteanul ne spune că *pocăința este singura noastră salvare! Nici cultura, nici inteligența, nici noblețea, nici frumusețea nu-l reinnoiește pe om, ci numai pocăința adevărată, rușinea și regretul pentru tot păcatul săvârșit în trecut. Și, bineînțeles, schimbarea totală a felului de viață, de gândire*³.

După nevoința Postului, după o bună spovedanie, trebuie să încercăm să trăim altfel. Mitropolitul Antonie de Suroj, meditănd la pocăință, ne spune că, având nădejde în dragostea lui Dumnezeu și adăugând nevoința noastră pe care o ducem cu bărbăție, vom da roadele vrednice ale pocăinței noastre. Domnul Hristos ne spune: *Eu te iert! Iar tu, drept mulțumire pentru aceasta, nu din frică, nu pentru a te izbăvi de chinuri, ci pentru că poți răspunde dragostei Mele cu dragoste, începe să trăiești altfel*⁴.

Nu doar Maica Domnului a devenit *Biserica cea însuflețită*, ci și noi putem deveni. Lucrul acesta ni-l spune învățătura Bisericii, ni-l spun și colindele noastre. Vasile Voiculescu în cunoscutul *Colind*, cu profund conținut euharistic, spune: *În coliba-ntunecată/ Din carne și os lucrată,/ A intrat Hristos deodată./ Nu făclie ce se stinge,/ Nu icoană ce se frânge,/ Ci El Însuși, trup și sânge,/ Preschimbat pentru făptură/ Într-o scumpă picătură,/ Dulcea Cuminecătură*⁵.

Dorința noastră puternică de a ne curăți și de a deveni sălaș al lui Hristos o exprimă și cântările din preajma Crăciunului: *Pe mine, cel ce am ajuns peșteră de tâlhari, arată-mă, Doamne, Cel ce în peșteră Te-ai născut, locaș al Tău și al Tatălui și al dumnezeiescului Tău Duh, ca să te slăvesc în toți vecii*.

Maica Domnului, mai curată și mai slăvită decât orice făptură, datorită sfințeniei sale, a ajuns Templu preacurat al Mântuitorului: *Preacurat Templu al Mântuitorului, Cămara cea de mult preț și Fecioara, Sfințită visterie a slavei lui Dumnezeu, astăzi este adusă în casa Domnului, împreună aducând harul Duhului lui Dumnezeu, pe care o laudă îngerii lui Dumnezeu. Aceasta este cortul cel ceresc*⁶.

¹ Mineiul pe Noiembrie, EIBMBOR, București, 2005, p. 326.

² Filocalia 6, EIBMBOR, București, 1977, p. 157.

³ Pocăința sau întorcerea la Dumnezeu, Editura Bizantină, București, 2001, p. 42.

⁴ Mitropolitul Antonie al Surojului, *Bucuria Pocăinței*, Editura Marineasa, Timișoara, 2013, p. 40.

⁵ Vasile Voiculescu, *Integrala Operei Poetice*, Editura Anastasia, București, 1999, p. 575.

⁶ Mineiul pe Noiembrie, p. 335.

DIN SUMAR:

- ANDREEA PĂGLESAN** – 80 de ani de la sfințirea Catedralei din Cluj-Napoca (p. 2)
- ALEXANDRA ANDERES** – Mitropolia din Feleac – 525 de ani (p. 2)
- ALEXANDRU NEMORANU** – Despre condiția de român-american (p. 3)
- MIRCEA GELU BUTA** – Rinichiul maestrului Arșinel (p. 3)
- PR. VASILE STANCIU** – Cuvânt la deschiderea Simpozionului Internațional dedicat Sfinților Împărați (p. 4)
- AUREL SASU** – Ceasul ispitirii (p. 5)
- PAUL SILADI** – Avva Agathon – Schița unui portret (p. 5)
- FLAVIA TOPAN** – Firul neputerii (p. 6)
- PR. BOGDAN MARIAN** – De ce îl sărbătorim în 13 noiembrie pe Sfântul Ioan Gură de Aur? (p. 7)
- MARIA HOLBURA** – Comemorarea preotului martir Augustin Pop și a soției sale, învățătoarea Rafila (p. 8)

Mitropolia de la Feleac - 525 de ani de atestare documentară

Andreea Păgășan

Mitropolia Clujului, Maramureșului și Sălajului a marcat prin manifestări culturale și liturgice, în zilele de 2-3 noiembrie 2013, două evenimente importante din istoria Eparhiei, și anume împlinirea a 525 de ani de la atestarea documentară a Mitropoliei de la Feleac și aniversarea a 80 de ani de la sfințirea Catedralei ortodoxe din centrul Clujului.

Manifestările religioase și culturale dedicate acestor două mari momente din istoria Eparhiei Clujului au debutat sâmbătă cu organizarea Simpozionului: *Mitropolia de la Feleac, 525 de ani la prima mențiune documentară*. Evenimentul s-a desfășurat de la ora 9:30 în Biserica voievodală din Feleac în prezența ÎPS Părinte Andrei, a PS Episcop Vasile Someșanul precum și a numeroși preoți, academicieni, profesori universitari și oameni de cultură din oraș și invitați din străinătate.

În debutul manifestării ÎPS Părinte Andrei a evidențiat importanța celor două momente din istoria Eparhiei Clujului. La inaugurarea simpozionului au luat cuvântul și președintele Academiei Române, Ionel Haiduc și prefectul județului Cluj, Gheorghe Vușcan. După acest moment a fost deschisă sesiunea de comunicări cu prezentarea susținută de Rectorul

UBB, Acad. Ioan Aurel Pop despre Feleac în istoria Transilvaniei. Au mai susținut comunicări științifice Acad. Prof. Univ. Dr. Nicolae Edroiu, care a vorbit despre Satul Feleac și orașul Cluj în secolele XIV-XV, Conf. Univ. Dr. Șerban Turcuș, care a prezentat trăsăturile definitorii ale monahismului transilvan în Evul Mediu, Pr. Prof. Univ. Dr. Alexandru Moraru, de la Facultatea de Teologie Ortodoxă din Cluj-Napoca, care a ilustrat istoria Eparhiei de la Catedrala Arhiepiscopală din Feleac, la Catedrala Mitropolitană din Cluj, Dr. Alexandru Șimon, care a vorbit despre parcursul istoric de la Valahia la Dacia, și Dr. Daniela Marcu Istrate, care a prezentat contribuțiile la istoria românilor din Transilvania, ilustrând cu imagini ultimul șantier arheologic din biserica voievodală.

În cadrul simpozionului de la Cluj au fost prezentate și două volume despre Istoria Transilvaniei medievale. O primă carte, editată de Academicianul Ioan Aurel Pop, aduce în atenția publicului situația românilor în regatul medieval al Ungariei în secolele al XIII-lea și al XIV-lea (Ioan-Aurel Pop, *De manibus Valachorum scismaticorum... Romanians and Power in the Mediaeval Kingdom of Hungary. The Thirteenth and Fourteenth Centuries* (=Eastern and Central European Studies, IV) (Frankfurt am Main – Bern – Bruxelles – New York – Oxford – Warszawa – Wien, 2012). Cel de-al doilea volum, editat de Martyn Rady și Alexandru Șimon, aduce în prim plan domnia și legea și în Moldova, Transilvania și Valahia în Evul Mediu (*Government and Law in Medieval Moldavia, Transylvania and Wallachia* (=Studies in Russia and Eastern Europe, XI), editori Martyn Rady, Alexandru Șimon (London: University College London Press, 2013).

Un istoric al Episcopiei Vadului, Feleacului și Clujului

Vechile Eparhii de Vad și Feleac, străvechi structuri bisericești ale actualei Eparhii a Clujului, au fost întemeiate în secolul al XV-lea. Din cauza condițiilor istorice vitrege, cele două Eparhii au fost desființate de către autoritățile maghiare calvine ale vremii. Dacă Episcopia de Vad și-a încheiat existența în secolul al XVII-lea, mitropoliția Transilvaniei, care și-a avut primul sediu la Feleac (desființat în sec. al XVI-lea), s-a mutat din loc în loc, tot din asemenea cauze, astfel că centrele lor au fost la Mănăstirea Prislop-Hățeg, Mănăstirea Geoagiu, lângă Mănăstirea Râmet, Lancrăm și Alba Iulia, înainte de a ajunge aici, biruitoare, Mihai Viteazul. Pe o perioadă de câteva decenii, până în 1698, credincioșii ortodocși transilvăneni au fost sub oblăduirea duhovnicească a mitropolitului ortodox de Alba Iulia. Prin unirea cu Roma a unei părți a românilor din Transilvania a încetat, de fapt, existența ierarhiei superioare ortodoxe din aceste ținuturi. Vreme de peste șase decenii, ortodocșii transilvăneni au fost obligați să fie fără ierarh, pentru probleme duhovnicești trebuind să se adreseze vlădicilor din Țara Românească și Moldova. În urma numeroaselor demersuri către Curtea din Viena, abia în 1761 românii din Transilvania au obținut dreptul de a avea un ierarh în fruntea lor, dar de data aceasta de neam sârb. În 1811 ajunge în fruntea Bisericii Ortodoxe din Transilvania un vlădică de neam român, în persoana

lui Vasile Moga, care a păstorit până în anul 1846. În locul său a fost numit în 1846 ca vicar general, Arhim. Andrei Șaguna pentru ca din 1848 să fie ales și hirotonit în rang de episcop. Încă din 1850 el a început demersurile pentru înălțarea Episcopiei ortodoxe din Sibiu la rang de Mitropolie, fapt întâmplat abia în anul 1864. Printre numeroasele sale idealuri a fost și acela de a înființa și alte episcopii ortodoxe în Transilvania, pentru ca aceasta să fie condusă mai bine din punct de vedere spiritual. Se gândea ca noile episcopii să fie la Timișoara, Oradea și Cluj, pe lângă cele existente la Arad

și Caransebeș. Datorită opoziției autorităților austriece și maghiare de stat, idealul său n-a putut fi realizat. Dacă problema viitoarelor eparhii de Timișoara și Oradea au fost mereu în atenția urmașilor lui Andrei Șaguna, precum și a Sinodului arhidiecezan din Sibiu, cea a Episcopiei Clujului s-a pus abia din preajma anului 1900.

Actul care a impulsionat realizarea visului lui Andrei Șaguna de a se înființa o episcopie la Cluj a fost Unirea Transilvaniei cu România, la 1 decembrie 1918. Unul dintre cei mai activi clerici pentru înființarea Episcopiei de la Cluj a fost Arhim. Nicolae Ivan. Prin eforturile sale precum și prin cele ale deputaților eparhiali de la Sibiu originari din ținuturile Clujului, s-a ajuns la înființarea unui Consistoriu Eparhial la Cluj în 1919, în frunte cu Arhim. Nicolae Ivan. Membrii Consistoriului pomenit au făcut, după constituire, demersuri către autoritățile bisericești de la Sibiu precum și către cele ale Statului din București, pentru reînvierea vechilor Episcopii de Vad și Feleac, cu sediul la Cluj. După îndeplinirea formalităților de reînființare în 1921, a avut loc alegerea întâiului Episcop ortodox la Cluj, în persoana Arhim. Nicolae Ivan. I-au urmat în scaun: Episcopul Nicolae Colan (1936-1957), Arhiepiscopul Teofil Herineanu (1957-1992; din 1973 Arhiepiscop), IPS Arhiepiscop și Mitropolit Bartolomeu Anania (1993-2011) și ÎPS Părinte Andrei (din 2011 și până în prezent, ca Arhiepiscop al Vadului, Feleacului și Clujului și Mitropolit al Clujului, Maramureșului și Sălajului), precum și Episcopii vicari Justinian Chira-Maramureșanul (1973-1990), PS Irineu Pop - Bistrișeanul (1990-2011) și PS Vasile Someșanul (1998 - până astăzi).

80 de ani de la sfințirea Catedralei Mitropolitane din Cluj-Napoca

Alexandra Andreș

În Catedrala Mitropolitană din Cluj-Napoca a fost marcat duminică, 3 noiembrie, în cea de-a 22-a duminică după Rusalii, aniversarea a 80 de ani de la sfințire. Cu acest prilej Sf. Liturghie a fost oficiată de ÎPS Arhiepiscop și Mitropolit Andrei alături de un sobor de ierarhi, preoți și diaconi. Alături de Înaltpreasfinția Sa au slujit: PS Nicodim, Episcopul Severinului și Strehaiei, PS Visarion, Episcopul de Tulcea, PS Gurie al Devei și Hunedoarei, PS Macarie al Europei de Nord, PS Andrei Făgărășanul, Episcopul vicar al Arhiepiscopiei Sibiului și PS Episcop Vasile Someșanul.

Mulțime de credincioși care au luat parte la slujbă au putut asculta cuvântul de învățătură rostit de ÎPS Părinte Andrei. Mitropolitul Clujului a vorbit despre consecințele în veșnicie ale faptelor noastre pământești: "Ca să nu fim triști ca și cei ce n-au nădejde, zice Sf. Ap. Pavel, ne încredințăm din experiența lui, că totuși, cu marea trecere nu se sfârșește totul. Apostolul Pavel, care a fost răpit până la al treilea cer și a avut o experiență aparte, după ce s-a întors ne scrie în a doua Epistolă către Corinteni 5, 1: *Știm că dacă acest cort, locuința noastră pământească, se va strica, avem zidire de la Dumnezeu, casă nefăcută de mână, veșnică în ceruri*. De aceea și suspinăm în acest trup, dorind să ne îmbrăcăm cu locuința noastră cea din ceruri". Toto-

dată ÎPS Andrei a amintit de evenimentul sfințirii Catedralei Mitropolitane, petrecut acum 80 de ani, în prezența a numeroase oficialități ale vremii, precum: Regele Carol al II-lea, Regele Mihai, Patriarhul Bisericii Ortodoxe de atunci, Miron Cristea și alți numeroși ierarhi ai Bisericii Ortodoxe Române. "Era impunătoare, devenea un simbol al spiritualității românești din Transilvania și în data de 5 noiembrie 1933 a fost sfințită", a adăugat, referitor la Catedrala Mitropolitană, ÎPS Părinte Andrei.

Pe parcursul Sfintei Liturghii au fost oficiate și două hirotonii, de preot și diacon. La finalul slujbei, soborul de ierarhi a oficiat un Parastas pentru Episcopul Nicolae Ivan și pentru ierarhii care i-au urmat. În încheiere, ierarhii veniți la Cluj au mulțumit ÎPS Părinte Andrei și au mărturisit câteva din amintirile care îi leagă de Cluj și Catedrala Mitropolitană de aici.

Așezată în centrul capitalei culturale a Transilvaniei, Catedrala arhiepiscopală a Vadului, Feleacului și Clujului a fost construită între anii 1923-1933, din inițiativa și cu contribuția specială a vrednicului de pomenire Episcopul Nicolae Ivan.

Tableta lunii septembrie

Despre condiția de român-american

- un punct de vedere -

Alexandru Nemoianu

Jackson, Michigan
(Statele Unite)

merica, adică Statele Unite ale Americii, este o țară care, în exprimarea marelui scriitor britanic G.K. Chesterton, „a fost întemeiată pe un crez”. Prin urmare, este obligația morală a tuturor și a fiecăruia dintre cetățenii ei să caute să îndrepte și să îmbunătățească stările existente. Doar în acest chip poate fi arătat atașamentul și loialitatea pentru locul în care toți, dacă nu cei de azi, atunci înaintașii lor imediați au fost acceptați în momente dramatice ale existenței. Încă, mai mult, poate sunt datori să o facă aceia care au ales să se numească, să se identifice și cu locul lor de origine, cei care se numesc „grupuri cu cratimă”: irlandezi-americani, polonezi-americani, italieni-americani, români-americani și așa mai departe. Căci fiecare dintre aceste grupuri este un produs istoric al Lumii Noi.

Cei care au venit în Lumea Nouă au fost acceptați individual. Abia după ce noi veniții au dobândit o anumită siguranță socio-economică au putut lua o decizie voluntară privind identitatea lor și, astfel, grupurile cu „cratimă” au venit în existență. Pentru aceste grupuri „cu cratimă” nu există obligație morală mai mare decât a împărtăși, de a promova și de a impune valorile prin care se definesc și se identifică. În cazul românilor-americani, aceste valori fiind credința și modelul existențial românesc, înțelegerea românească a rostului vieții, a diferenței românești dintre bine și rău. Fără îndoială că acest lucru se face individual, dar și prin instituțiile comunității. În această înțelegere, contemplarea unei „uniri” sau subordonări, laice ori religioase, cu entități din „țara veche”, ar reprezenta abdicarea de la condiția de român-american. Izolarea românilor-americani de crezul lumii lor nu ar însemna decât un eșec existențial și împotmolirea într-o fundătură a istoriei.

Din activitățile recente ale Facultății de Teologie Ortodoxă din Cluj-Napoca

Dacian But-Căpușan

Competiția „Lăudați pe Domnul”,
faza Mitropolitană

oi, 26 septembrie 2013, s-a desfășurat etapa mitropolitană a concursului „Lăudați pe Domnul”, ediția a VI-a, ce a adus în fața juriului de specialitate 3 coruri din cuprinsul Mitropoliei Clujului, Maramureșului și Sălajului: corul „Il Gardellino” al parohiei „Înălțarea Domnului” din Cluj-Napoca, corul „Lumină Lină” al Bisericii „Sf. Vineri” din Episcopia Sălajului și corul „Solemnis” al parohiei „Nașterea Domnului” din Satu Mare, Episcopia Maramureșului și Sătmarului.

Competiția s-a desfășurat la biserica „Schimbarea la Față”, în prezența ÎPS Părinte Mitropolit Andrei și a studenților Facultății de Teologie Ortodoxă, elevilor Seminarului Teologic Liceal, a credincioșilor veniți să asiste la eveniment.

Corurile au fost evaluate de un juriu de specialitate al cărui președinte a fost decanul Facultății de Teologie Ortodoxă din Cluj-Napoca, Pr. prof. univ. dr. Vasile Stanciu. În urma jurișării, corul care a reprezentat Mitropolia noastră la etapa națională a concursului „Lăudați pe Domnul!” ce a avut loc la București, în data de 27 octombrie în cadrul manifestărilor legate de hramul Catadralei Patriarhale, Sf. Dimitrie cel Nou, a fost corul „Il Gardellino” al parohiei „Înălțarea Domnului” din Cluj-Napoca, dirijat de d-na lect. univ. dr. Liliana Cadar-Manoleasa, înființat în anul 2009, format din studenți ai Academiei de Muzică sau ai altor facultăți și elevi ai unor licee din municipiu.

Rinichiul maestrului Arșinel

Mircea Gelu Buta

olemica iscată în jurul transplantului renal de care a beneficiat actorul Alexandru Arșinel ne arată destul de limpede că marile și micile probleme cu care se confruntă lumea în care trăim reclamă în mod obligatoriu recursul la etică și morală.

Trebuie să recunoaștem că, astăzi, chirurgia transplantului de organ a depășit dificultățile de ordin tehnic, iar reușita acestuia depinde exclusiv de reactivitatea imunitară a primitorului, care uneori poate declanșa rejețul de grefă. Mai trebuie știut că organul care urmează să fie transplantat aparține unui om viu, a cărui inimă bate încă, dar care este considerat mort deoarece electroencefalograma lui este plată. Există însă miracole, iar bolnavul mai are încă o șansă, infimă, ce-i drept, de a supraviețui. Pe un alt pat de spital, cineva trăiește cu speranța că Providența se va îndupleca, oferindu-i organul de schimb, fără de care zilele îi sunt numărate. Poate că, dând dovadă de cinism, a plătit chiar în avans organul de care are atâta nevoie.

Într-un colț de lume, un artist foarte cunoscut, suferind de o boală gravă de rinichi, a intrat rapid în fruntea listei de așteptare, transplantul efectuându-se în 24 de ore. La aflarea veștii, oamenii au început să se întrebe dacă a fost vorba de trafic de influență, pentru că, mizând pe popularitate, actorul a știut exact ce resort să apese.

Pentru că astfel de scene pot continua, reflecția morală trebuie să se caracterizeze prin acuratețe și precauție. În realitate, etica transplantului de organ derivă din confruntarea a două valori. Una individuală, integritatea corporală, și una socială, solidaritatea umană.

Biserica Răsăriteană vede în donatorul de organe un om capabil să se jertfească și consideră că acesta trebuie să împlinească gestul său din dragoste față de aproapele, de bunăvoie, în urma unei informări corecte și a unui consimțământ liber și independent de orice influență străină de conștiința sa. În același timp, Biserica

se opune oricărei tranzacții cu organe umane și oricărei exploatare a stărilor de criză și a vulnerabilității potențialilor donatori.

Din punct de vedere moral, există cel puțin trei criterii care pot fi utilizate în selecționarea primitorilor: un criteriu utilitarist, unul causal și un criteriu terapeutic. Conform utilitarismului secular anglo-american, promovat de Beauchamp și Childress, distribuția organelor pentru transplant se efectuează pe baza criteriului productivității sociale, adică primitorul este selectat dintre persoanele tinere, care, odată vindecate, se pot întoarce la viața activă. Acest model aduce în discuție principiul autonomiei, care, alimen-tând bioetica seculară, transformă progresiv relația creștină medic-pacient într-una de prestări servicii, care, din păcate, conține și capcane ce pot duce, inevitabil, la nereușite sau chiar la conflicte juridice. În fața unei revendicări excesive a autonomiei bolnavului, putem asista la o demisie a medicului din actul terapeutic, de care nu trebuie să uităm însă că este și el o ființă liberă și responsabilă, față de care pacientul și societatea ar trebui să dea dovadă de suficient bun-simț, cultură și educație.

Să ne reamintim că medicina este un domeniu complex și interdisciplinar, al cunoașterii și acțiunii, care a evoluat de la meșteșug la artă și apoi la știință. O știință, putem zice, imperfectă, dar o profesie îndrăzneată, ce implică schimbări permanente la nivelul cunoașterii informației și oamenilor supuși greșelilor. În plus, există un înalt grad de risc, pentru că decalajul dintre ceea ce știm și ceea ce dorim să facem există încă și ne complică toate acțiunile. Iată de ce cred că medicina transplantului trebuie lăsată în mâna profesioniștilor, care au în vedere criteriul terapeutic, ce ține seama de parametrii clinici, starea de urgență, prognosticul favorabil și previziunea că organul poate să fie implantat.

Biserica binecuvântează efortul pe care medicii îl fac pentru ameliorarea suferinței în lume, prin transplantul de organ, dar și jertfa celor dispuși să le ofere semenilor lor o șansă la viață, respectând însă libertatea de decizie a fiecărei persoane. Dacă viața apropiatului, cea fizică și cea duhovnicească, este garantată, niciun sacrificiu nu este prea mare, dar în aceeași măsură nu este permis nimănui să curme viața unui om pentru a salva viața altui om, deoarece „peste tot religia consideră că se justifică prelungirea vieții unei persoane, în condițiile în care nu o curmăm pe a alteia”.

Etapa eparhială a concursului s-a desfășurat în 12 septembrie 2013, în sala Auditorium Maximum a Universității „Babeș-Bolyai” din Cluj-Napoca. La faza pe Arhiepiscopie au concurat trei coruri. Locul I a fost obținut de corul „Il Gardellino”, pe locul al II-a s-a situat corala bisericii Protopopiatului Bistrița, iar locul al III-lea a fost ocupat de corala „Sf. Nicolae” a parohiei Gherla II. Juriu de specialitate format din: Pr. prof. univ. dr. Vasile Stanciu, decanul Facultății de Teologie Ortodoxă, prof. univ. dr. Cornel Groza și conf. univ. dr. Ciprian Para de la Academia de Muzică „Gh. Dima” din Cluj-Napoca.

În cadrul etapei finale de la București din 27 octombrie 2013, corul clujean s-a clasat pe un onorant loc III

Corul „Il Gardellino”, joi, 26 septembrie 2013
în biserica „Schimbarea la față” din Cluj-Napoca

Congresul Internațional de la București

În perioada 2-5 octombrie 2013 a avut loc la Palatul Patriarhiei din București Congresul internațional de Teologie *Receptarea operei părintelui Dumitru Stăniloae astăzi. 110 ani de la naștere și 20 de ani de la trecerea sa la cele veșnice*. Cuvântul de deschidere a fost rostit de către P. F. Sa Părintele Daniel, Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române. În cele opt sesiuni de comunicări au fost prezentate 33 de referate de către ierarhi, oameni de cultură, profesori de Teologie din țară și străinătate: Grecia, Ucraina, Rusia, Serbia, Franța, Germania, SUA.

Facultatea noastră a fost reprezentată la acest eveniment de către părintele decan, Pr. prof. univ. dr. Vasile Stanciu, care a pre-

zentat comunicarea cu titlul: *Teologia muzicii bisericești în opera Părintelui Stăniloae* și Pr. prof. univ. dr. Valer Bel, cu comunicarea: *Teologia mărturisitoare a Părintelui Stăniloae și receptarea ei astăzi*.

Cursuri speciale

Profesorul american Samson Ryan Nash de la Universitatea din Ohio, Wexner Medical Center a susținut în zilele de 15, 16 și 17 octombrie 2013 în cadrul unui parteneriat dintre Centrul de Bioetică al Universității Babeș-Bolyai și Universitatea din Ohio trei cursuri de Master:

Bioethics as a transnational field,
Do not evil: clinical discretion and conscientious refusals, an integrative approach,
On the relief of suffering.

Teze de doctorat în Teologie

- 24 septembrie 2013, Pr. asist. univ. Cosmin Cosmuța, *Istoricul Vicariatului Ortodox Român Alba Iulia, 1940-1945*, specializarea Istoria Bisericii Ortodoxe Române cu noțiuni de paleografie, coordonator științific Pr. prof. univ. dr. Alexandru Moraru

- 24 septembrie 2013, Pr. Alexandru-Eugen Gherghel, *Biserica Ortodoxă din Serbia din anul 1800 și până după cel de-al doilea război mondial*, specializarea Istorie bisericească universală, coordonator științific, Pr. prof. univ. dr. Ioan-Vasile Leb

- 24 septembrie 2013 Ioana Maria Mureșan, *Școala catehetică din Alexandria*, specializarea Istorie bisericească universală, coordonator științific Pr. prof. univ. dr. Ioan-Vasile Leb

- 26 septembrie 2013 Petrică Aurelian Covaciu, *Cântarea corală bisericească din Maramureș*, specializarea Muzică bisericească și ritual, coordonator științific Pr. prof. univ. dr. Vasile Stanciu.

- 26 septembrie 2013 Pr. Ionel-Bogdan Codre, *Interferențe ale folclorului religios și laic cu muzica bisericească în zona Codrului (Maramureș)*, specializarea Muzică bisericească și ritual, coordonator științific Pr. prof. univ. dr. Vasile Stanciu.

- 30 septembrie 2013 P.S. Sa Timotei (Felician) Luran, *Episcop al Eparhiei ortodoxe Române a Spaniei și Portugaliei, Ortodoxie și erezii în Biserica primară și învățăminte pentru astăzi*, specializarea Istorie bisericească universală, coordonator științific Pr. prof. univ. dr. Ioan-Vasile Leb

Simpozionul Internațional „Credință și Politică. Sfinții Împărați Constantin și Elena – Promotori și apărători ai libertății religioase”

Dacian But-Căpușan

Facultatea de Teologie Ortodoxă din Cluj-Napoca a organizat în perioada 9-11 octombrie 2013, Simpozionul Internațional pe tema „Credință și Politică. Sfinții Împărați Constantin și Elena-promotori și apărători ai libertății religioase” încadrându-se, în seria de evenimente organizate cu prilejul proclamării de către Sfântul Sinod al Bisericii Ortodoxe Române a anului 2013 ca An omagial al Sfinților Împărați Constantin și Elena.

Deschiderea festivă a manifestării a avut loc în Aula Magna a Universității „Babeș-Bolyai” joi, 10 octombrie 2013 și a debutat cu ceremonia de decernare a titlului de Doctor Honoris Causa D-lui prof. univ. dr. Felix Unger, Președintele Academiei Europene de Științe și Arte din Salzburg. La ceremonie au fost prezenți: Î.P.S. Părinte Andrei, Arhiepiscopul și Mitropolitul Clujului, P. S. Părinte Petroniu, Episcopul Sălajului, prorectori, membrii ai Senatului, decani ai Facultăților Universității „Babeș-Bolyai”, oameni de cultură, profesori și teologi din țară și din străinătate, doctoranzi, masteranzi, studenți. În deschidere, Rectorul Universității Babeș-Bolyai, Dl. Acad. prof. univ. dr. Ioan-Aurel Pop a vorbit despre personalitatea d-lui prof. univ. dr. Felix Unger și a precizat totoda-

tă unele din realizările prestigioasei Academii pe care o conduce.

Laudatio a fost rostit de către Î.P.S. Sa Prof. univ. dr. Andrei, Arhiepiscopul și Mitropolitul Clujului.

Cuvântul de deschidere a Simpozionului a fost rostit de către Pr. prof. univ. dr. Vasile Stanciu, Decanul Facultății de Teologie Ortodoxă a Universității „Babeș-Bolyai”, Cluj-Napoca.

A doua zi a Simpozionului a debutat cu ceremonia de decernare a titlului de Doctor Honoris Causa Pr. prof. univ. dr. Jean-Paul Durand Decan de onoare al Facultății de Drept Canonic din cadrul Institutului Catolic din Paris. Ceremonia a avut loc în Aula Magna a Universității Babeș-Bolyai. Prezent la eveniment a fost și P. S. Sa Vasile Someșanul, Episcopul vicar al Arhiepiscopiei Clujului.

Cuvântul introductiv a fost rostit de Președintele Senatului Universității Babeș-Bolyai, Pr. prof. univ. dr. Ioan Chirilă care a vorbit în primul rând despre legătura pe care

Facultatea de Teologie Ortodoxă din Cluj-Napoca o are, de la reînființarea sa cu Institutul Catolic din Paris și care s-a dovedit o legătură benefică cu multe rezultate bune.

Laudatio a fost prezentat de către Pr. prof. univ. dr. Ioan-Vasile Leb.

Au fost prezenți cu comunicări științifice 48 de referenți: ierarhi - Î. P. S. Părinte Prof. univ. dr. Andrei, P. S. Părinte Petroniu - profesori de Teologie și cercetători din marile centre universitare din țară: București, Sibiu, Arad, Alba Iulia, Craiova, dar și din străinătate, personalități precum: Dr. Peter Leithart, New Saint Andrews College/SUA, Prof. dr. Adolf Martin Ritter, Ruprecht-Karls-Universität Heidelberg, Lect. univ. dr. Marian Gh. Simion, Harvard University, MD. Ryan R. Nash, Universitatea Columbus, Ohio, Prof. univ. dr. Adrian Marinescu, Departamentul de Teologie Ortodoxă, Universitatea Ludwig-Maximilians, München.

În cadrul simpozionului s-au desfășurat 9 sesiuni de comunicări, toate urmate de discuții și încadrate în trei secțiuni: Credință și politică, Tradiție și libertate Culturală și mărturisirea credinței.

De asemenea a avut loc o seminarie editorială, lucrarea d-lui Peter J. Leithart, În apărarea lui Constantin. Declinul Imperiului și nașterea Creștinătății (trad. de

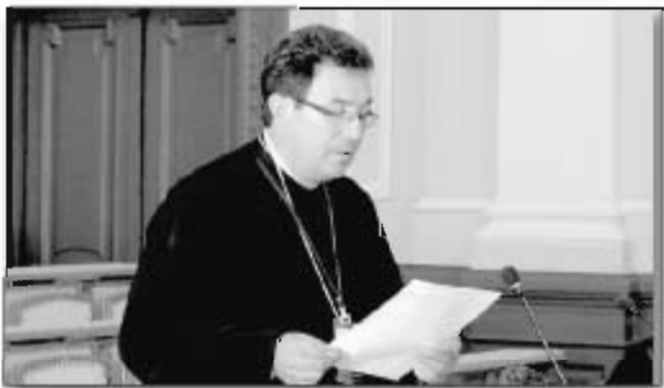
Adrian Podaru, Maria Bogătean, Aniela Siladi, Ștefania Tărău, Pr. Iulian Aniței, Nicodim Codreanu), apărută la Editura Renașterea a Arhiepiscopiei Vadului, Feleacului și Clujului. Au prezentat: Asist. univ. dr. Adrian Podaru și autorul cărții.

Sfinții Împărați Constantin și Elena, frescă de Vasile Lefter, Biserica Sfântul Apostol Andrei, Cluj-Napoca.

Cuvânt la deschiderea simpozionului internațional dedicat Sf. Împărați Constantin și Elena

Pr. Vasile Stanciu*

Facultatea de Teologie Ortodoxă a Universității „Babeș-Bolyai” din Cluj-Napoca și-a propus ca în anul omagial dedicat Sfinților Împărați și întocmai cu Apostolii Constantin și mama sa Elena, să-i cinstească după cuviință sub aspect academic, prin susținerea de comunicări științifice de către cei mai avizați specialiști din țară și străinătate, și liturgic, mulțumindu-le prin rugăciuni și cântări de laudă pentru darul esențial al libertății făcut întregii creștinătăți într-un moment decisiv pentru existența însăși a Bisericii lui Hristos, dar și rugăminte de a mijloci la Tronul Preasfintei Treimi, pentru ca acest dar să rodească statornicie în dreapta credință, unitate și iubire între creștinii de pretutindeni, ca mărturie concretă a prezenței lui Hristos în lumea secularizată și convulsionată de azi.

Recent s-a finalizat traducerea din limba engleză în limba română a celei mai noi lucrări despre Constantin semnată de invitatul de seamă al acestui simpozion Peter Leithart, intitulată În apărarea lui Constantin. Declinul Imperiului și nașterea creștinătății, în care autorul își propune să salveze imaginea unui Constantin considerat de către unii istorici și teologi „șap

ispășitor”. Între aceștia se numără Dan Brown cu celebrul *Codul lui Da Vinci*, James Carrol cu lucrarea *Constantin, s Sword*, Stanly Haerwas, John Howard Yoder, în viziunea cărora Constantin este identificat cu „tirania, antisemitismul, fătămnicia, apostazia, erezia. A fost un politician călit care n-ar fi devenit niciodată cu adevărat creștin, un fătămnic care s-ar fi folosit de energia Bisericii pentru scopurile sale politice, un criminal, un uzurpator, un egoist”.

În organizarea acestui simpozion au stat la bază câteva motive-forță, între care:

– acela de a ne aduna teologi de pretutindeni în jurul unei teme foarte actuale, iar rezultatele cercetării să poată fi puse la dispoziția Bisericii, nu doar spre analiză, ci pentru a impulsiona și reînvia spiritul unei teologii pentru viață și nu doar pentru sertar;

– acela de a ne lăsa însufleții de curajul, atitudinea, râvna și zelul misionar al Sfinților Împărați și de a oferi tinerilor teologi de azi imaginea reală, autentică a unui Constantin cu adevărat „întocmai cu Apostolii”.

– un simpozion organizat într-o Universitate este întotdeauna un nou prilej de

a se întâlni știința cu teologia, credința în Dumnezeu cu politica, laicatul cu Biserica, animați de un singur ideal, de a mărturisi și a face ca adevărul să triumfe în lume;

– o ocazie rară de a fi beneficiarii direcți a unei lecții deschise de teologie istorică, socială, culturală și misionară, lecție ce are ca principal obiectiv pe acela de a reliefa o abordare obiectivă, bazată pe cercetarea documentelor și care ne ferește de abordarea personalistă, bazată mai mult pe interpretarea documentelor și a ideilor personale;

– pentru a pune în lumină spiritul academic atunci când operăm cu obiectivitatea cercetării istorice, dar și cu puterea de înrăurire a Tradiției Bisericii; obiectivitatea istorică îl înfățișează pe Constantin cel Mare drept împărat și apărător al creștinilor, iar Tradiția Bisericii drept *întocmai cu Apostolii*, cu aceeași demnitate și responsabilitate;

Nutrim speranța că toate intervențiile distinșilor invitați, teologi și istorici remarcabili, vor gravita în jurul acestor idei fundamentale și că rezultatele sau concluziile simpozionului vor fi cu adevărat receptate de Biserică și mai ales de teologia contemporană, ca pași vizibili, concreți spre conturarea unui progres teologic marcat de mesaje clare și convingătoare, atât de așteptate de societatea noastră academică.

Salutăm prezența în cadrul acestui simpozion a Î.P.S. Sale Mitropolitul Andrei, a P.S. Sale Petroniu al Sălajului, a Dlui Academician Ioan-Aurel Pop, Rectorul Universității „Babeș-Bolyai”, a Dlui Academician Ionel Haiduc, președintele Academiei Române, a Dlui Prof. Felix Unger, președintele Academiei Europene de Științe și Arte din Salzburg – Austria, a părintelui prof. Jean-Paul Durand de la Institutul Catolic din Paris, a părintelui prof. Adolf Martin Ritter de la Universitatea din Heidelberg – Germania, a Dlui prof. Peter Leithardt de la New Saint Andrews College SUA, a părintelui prof. Dr. Viorel Ioniță, consilier cultural patriarhal, delegat al P.F. Sale Daniel, Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române, a Dlui lect. univ. dr. Marian Simion de la Universitatea Harvard, precum și prezența tuturor colegilor de la

Facultățile de Teologie din Patriarhia Română, a studenților noștri și a tuturor invitaților.

Mulțumim cu recunoștință sponsorilor noștri: Arhiepiscopia Vadului, Feleacului și Clujului, Universității noastre, Protopopiatelor Huedin, Năsăud, Beclean, mănăstirilor Florești, Nicula, Râșca, Mihai Vodă din Turda, dar și preoților inimoși din Cluj, studenților voluntari coordonați de Teodora Mureșan, d-rei asist. Paula Bud grafician și în mod deosebit colaboratorilor mei apropiați, părintelui Ștefan Iloaie, directorul de departament, părintelui Cristian Sonea, prodecanul Facultății și părintelui Cosmin Trif, secretarul șef al Facultății.

Declar deschisă sesiunea inaugurală a simpozionului internațional *Credință și politică: Sfinții Împărați Constantin și Elena, promotori și apărători ai libertății religioase* și urez succes deplin lucrărilor, vorbitorilor și tuturor participanților.

* Pr. prof. univ. dr. Vasile Stanciu, Decanul Facultății de Teologie Ortodoxă din Cluj-Napoca, a rostit acest discurs în deschiderea Simpozionului Internațional „Credință și Politică. Sfinții Împărați Constantin și Elena – Promotori și apărători ai libertății religioase”, desfășurat la Cluj-Napoca, în zilele de 9-11 octombrie.

Breviter

Ceasul ispitirii

Aurel Sasu

cea ce urmează este povestea adevărată a unui om salvat, într-o situație, aparent, fără ieșire, prin puterea credinței și prin curajul atitudinii de rezistență. Ce s-a întâmplat? Un tânăr de acum peste patruzeci de ani a fost amenințat, într-o zi, să semneze un angajament de colaborare cu vechea Securitate. Discuțiile au fost lungi, obositoare, mijloacele de persuasiune multe și perverse, de la invocarea beneficiilor materiale, până la burse de studii și înalte poziții în instituțiile statului. Tânărul de care tocmai vorbesc nu era un oarecare intelectual al Clujului. Avea în urma lui biografia fabuloasă a domiciliului forțat, împreună cu familia, și a unor umilințe greu de înțeles și de imaginat astăzi. El, adolescentul, prin urmare, dăruit cu strălucite calități morale și intelectuale era dorit în structurile de represiune, sub acoperire, ale regimului totalitar. În camera conspirativă, la capătul multor ore de tortură psihică i se pune, la un moment dat, sub amenințare, coala de hârtie în față. Cine a citit marile cărți de memorii ale comunismului postbelic știe câte ceva despre acest teribil moment al adevărului. A fi sau a nu fi! Tânărul privește coala albă și, amintindu-și vechile tragedii, ia o hotărâre năpraznică. Înșfacă bucata de hârtie, o mototolește, îi zdrobește cu furie puterea malefică și-o aruncă la poala. Biruința clipei asupra timpului și a vremurilor. Ofițerul o ridică, își recompune o fizionomie cât de cât umană și trece, firește, la metodică intimidării. Îi vorbește, cinic, despre șanse pierdute, carieră compromisă și regrete târzii. În decorul de noapte nesfârșită, ardea pe masă o mică lampă de petrol. Tânărul întinde brațul și, fulgerător, acoperă cu palma flacăra pălpătoare. Un fel de rug al purificării. Carnea i se topește ca o lumânare și înfloarește ca o lumină în atmosfera de oroare și spaimă. Omul în uniformă sare în ajutorul celui care, din disperare și mândrie, tocmai se eliberase, cu conștiință nemitarnică, din robia groazei și a fricii. Tânărul încumetat al acelor zile de coșmar trăiește, astăzi, fericit în răsplata curajului de altădată. Îmi arată stigmatul. E un rotund alb, ca o petală de crin. Iată prețul alipirii de bine, șoptește cu zâmbetul sfios al unui copil matur. Fiindcă, n-am spus, interlocutorul meu este preot, de-o viață credincios slujitor al poruncilor lui Dumnezeu.

Avva Agathon – schița unui portret

Paul Siladi

Avva Agathon este al treilea ascet din seria celor care „populează” Patericul egiptean. Îi urmează lui Arsenie cel Mare și este întrucâtva opusul acestuia, cel puțin în privința raportului cu oamenii. Dacă Arsenie este izolat, până acolo încât unii ajung să vorbească despre el ca despre un mizantrop, Agathon este un model de iubire și bunătate activă. De altfel Agathon se leagă de Arsenie și prin Alexandru și Zoil, care mai întâi au ucenicit la unul, iar apoi la celălalt (Agathon 28).

Arsenie cel Mare era izolat, retras și refuza, pe cât posibil, contactul cu oamenii. Își menaja în felul acesta singurătatea în care ședea în apropierea lui Dumnezeu. Agathon practica o altă nevoiță care îl menținea neimplicat în cele lumești: era girovag, adică nu stătea prea mult într-un loc pentru a nu se atașa de confortul și siguranța unei locuințe. Cel mai adesea pleca fără a lua nimic cu sine, în afara unui cuțitaș pentru împletit coșuri (Agathon 7), pe care însă nu ezită să îl dăruiască unui frate care îl aprecia (Agathon 25). S-a întâmplat să plece imediat ce a terminat de zidit o chilie, pentru că lucrarea lui și ucenicilor, acolo, era neroditoare (Agathon 7).

Agathon alege înstrăinarea, ca formă de nevoiță, în orice loc, indiferent de timpul petrecut acolo. Același lucru îl recomandă și ucenicilor care locuiesc împreună: „Fii străin față de ei în toate zilele vieții tale ca în prima zi în care i-ai cunoscut și nu le vorbi cu îndrăzneală” (Agathon 1). Așa a petrecut bătrânul întreaga lui viață, departe de cele ale lumii, căutând înainte de orice apropierea de Dumnezeu și nu de oameni. Ceea ce nu înseamnă că avva nu a practica iubirea aproapelui, ba dimpotrivă. A fost un model de dragoste, după cum se poate vedea din mai multe apotege.

Foarte atent la cei din jurul lui zice: „Niciodată nu m-am culcat supărat pe cineva și nici nu am lăsat pe cineva să se culce supărat pe mine, pe cât mi-a stat în putere” (Agathon 4). Este sensibil la mișcările sufletești ale celor care se găsesc în preajma lui pentru că știe: „Mânișul, chiar dacă învie morții, tot nu-i este plăcut lui Dumnezeu” (Agathon 19).

Dragostea față de celălalt merge însă mai departe. Este cât se poate de activă și de jertfel-

nică, după cum se vede din apotegele 25, 26, 27 și 30; o dragoste care se remarcă prin disponibilitate: „Dacă aș putea găsi un leproș, să-i dau lui trupul meu și eu să îl iau pe al lui, aș fi tare fericit. Aceasta este iubirea cea desăvârșită” (Agathon 26). O iubire care nu se uită la sine și e gata de orice sacrificii: „Povesteam despre avva Agathon că se străduia să împlinească toate poruncile. Dacă urcau în corabie, el pune primul mâna pe vâslă. Când veneau la el frații, îndată ce se scula de la rugăciune și pregătea masa, căci era plin de dragoste de Dumnezeu” (Agathon 29).

Cu totul distanțat de cele lumești, bătrânul găsea de cuviință să practice o onestitate extremă. Se vede asta când interzice ucenicilor să păstreze o bucată de sodă sau chiar o pâstăie găsită pe marginea drumului, pentru simplul motiv că nu ei le-au pus acolo (Agathon 11-12).

Agathon, dar și avva Ammun, nu negociază când își vând produsele. Ar fi însemnat să vorbească prea mult, să se amestece în tumultul pieței și să își piardă liniștea. Prin urmare își asumă, fără să ezite, sărăcia (Agathon 16).

Patericul egiptean și scrierile ascetice creștine sunt traversate, ca de un fir roșu, de tema smereniei cu variatele ei aspecte. Avva Agathon îmbină în mod armonios smerenia și discernământul. Apotegele 5 este una dintre cele mai cunoscute. Din smerenie avva primește diverse acuzații. Nu ripostează când este numit curvar, mândru, flecar, bârfitor, însă nu acceptă să fie socotit eretic. Primele acuze, asumându-le, dobândește folos duhovnicesc, dar „a fi eretic înseamnă a te rupe de Dumnezeu” ceea ce nu acceptă sub nici un chip.

E doar un aspect al discernământului avvei Agathon, care se regăsește și în alte locuri. Când este întrebat despre raportul dintre nevoița trupeză și trezvie, bătrânul răspunde exemplar, făcând o

pledoarie pentru echilibru: „Omul este ca un pom, iar truda trupeză sunt frunzele, în vreme ce grija celor lăuntrice sunt fructele. Fiindcă stă scris: Pomul care nu face fructe bune e tăiat și aruncat în foc, e limpede că noi trebuie să râvnim pentru fructe, adică pentru păzirea minții. Dar să nu neglijăm nici acoperișul și podoaba frunzelor, adică truda trupeză” (Agathon 8). Altfel spus asceza, deși este secundară în raport cu curăția lăuntrică, este extrem de necesară, întrucât cea dintâi o face posibilă pe cea de-a doua. Fără nevoiță trupeză nu se poate păstra curăția interioară. Dar nevoița nu este nici pe departe cel mai greu de îndeplinit. Pentru avva Agathon virtutea care cere cea mai mare trudă este rugăciunea: „căci de fiecare dată când omul vrea să se roage, dușmanii îl îmbrâncesc, știind că de nimic nu sunt împiedicați mai tare, decât de rugăciunile către Dumnezeu” (Agathon 9). Rugăciunea însă, cu toată dificultatea ei, este cea care aduce pacea mult căutată.

Pentru ca să creeze climatul necesar rugăciunii, avva Agathon s-a nevoit aspru să dobândească tăcerea. Metoda adoptată este oarecum insolită. A stat timp de trei ani cu o piatră în gură, care să-l împiedice să vorbească (Agathon 15). La fel făcuse mai înainte oratorul Demostene, dar nu ca să învețe tăcerea, ci ca să își poată controla bălbăiala.

Tăcerea și rugăciunea sunt lipsite de sens și de putere, dacă nu le este asociată ținerea poruncilor căci: „Fără ținerea poruncilor dumnezeiești nimeni nu dobândește nici o virtute” (Agathon 3). Iar ținerea poruncilor dumnezeiești este cea din care se naște conștiința curată.

Pentru avva Agathon curajul se numără, fără tăgadă, printre virtuțile creștine. Căci, cum altfel ar putea fi purtat războiul duhovnicesc? Curajul merge mână în mână cu dreptatea, iar Agathon nu se sfiește să vorbească în numele dreptății, chiar împotriva celorlalți asceți de la Sketis (Agathon 14).

Curajul, voința puternică în lupta contra propriilor porniri și căutarea dreptății nu estompează dragostea pentru ceilalți. Avva Agathon

a fost un vehicul al milosteniei: „Pomana mea era să dau și să iau, socotind că fapta roditoare este câștigul fratelui meu” (Agathon 17).

Dragostea și milostenia îl conduc pe avva Agathon către o altă virtute capitală: nejudicarea. Pustnicul pune în practică cuvântul Mântuitorului: „Nu judecați, ca să nu fiți judecați. Căci cu judecata cu care judecați veți fi judecați și cu măsura cu care măsurați vi se va măsura” (Mt 7, 1-2). Metoda sa este una simplă și eficientă: ori de câte ori vedea ceva, iar mintea lui voia să judece

și spunea în sine „Să nu faci asta, Agathon”, și imediat se liniștea (Agathon 18).

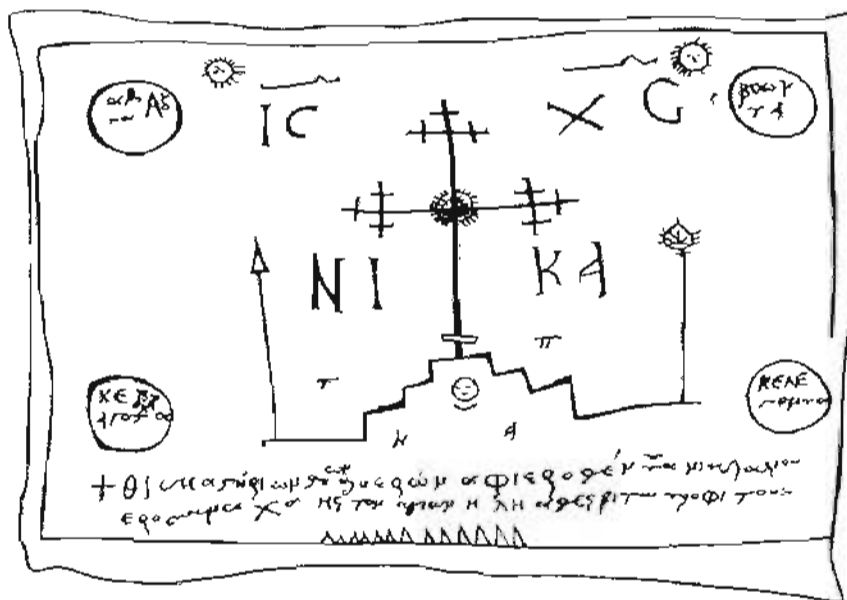
Bătrânul se situează pe o linie de echilibru, nefiind partizanul exceselor de nici un fel (Agathon 20). Echilibrul i se naște, între altele, și din asumarea propriilor limite. Din înțelegerea neputinței și din încrederea în Dumnezeu. Bătrânul spunea: „Pune în fața lui Dumnezeu neputința ta și vei găsi odihnă” (Agathon 21).

Agathon mută accentul de pe sine pe Dumnezeu, ceea ce îl face să aibă încredere nedisimulată în judecățile Domnului: „Dacă Dumnezeu îndreptățește, cine își îngăduie să osândească?” (Agathon 22). Iar această încredere în judecățile Domnului este principiul coordonator, după care bătrânul se ghidează constant și îi îndeamnă și pe ceilalți să facă la fel (Agathon 24).

Monahul Agathon pune dragostea de Dumnezeu și frica de păcat mai presus de orice (Agathon 23), dar asta nu-l împiedică să manifeste constant o dragoste jertfelnică pentru aproapele. Pentru el dragostea este înainte de toate abnegație, uitare și dăruire de sine în favoarea celui alt. De aceea nu se cruță nicidecum, fiind mereu primul la slujirea aproapelui (Agathon 29).

Sfârșitul avvei Agathon a fost în deplină concordantă cu viața lui. Smerit până la capăt, nu își pune încrederea în sine ori în faptele lui, ci în mila lui Dumnezeu: „M-am străduit cât am putut să îndeplinesc poruncile lui Dumnezeu, dar om sunt. De unde să știu dacă faptele mele i-au fost plăcute lui Dumnezeu [...] căci una este măsura lui Dumnezeu și alta măsura oamenilor” (Agathon 29).

Avva Agathon se dovedește, prin viața sa, unul dintre marii pustnici ai Egiptului. Un om drept, curajos, iubitor de Dumnezeu și de aproapele, rugător, plin de discernământ și smerit. Un model pentru generații întregi de creștini, monahi și nu numai.

Firul neputerii

Flavia Topan

Nu întâmplător Liviu Rebreanu începe romanul *Ion* cu o descriere a drumului care intră în sat. Întâi de toate, privirea naratorului zăbovește asupra crucii strâmbe „pe care e răstignit un Hristos cu fața spălăcită de ploii și cu o cununie de flori veștede agățată de picioare”¹. Destinul tragic al protagonistului sugerează, aproape moralizator, consecințele uitării și ale înstrăinării de rădăcinile sufletului. Simbolul crucii, pus în contextul romanului, fixează coordonatele destinului uman și prevestește dualitatea ființei. Omul se află la încrucișarea celor două axe – cea orizontală tradusă prin „glasul pământului” și cea verticală, tradusă prin „glasul iubirii”. În alte cuvinte, linia orizontală reprezintă aspirațiile terestre ale ființei umane, impulsurile telurice, în timp ce linia verticală trasează, înălțându-se mereu spre cer, dimensiunea spirituală a omului.

Luată împreună, *Cerurile Oltului* a lui Valeriu Anania și *Cartea Oltului* a lui Geo Bogza, deși scrise în perioade diferite, vorbesc tocmai despre această dualitate.

Pentru Geo Bogza, drumul Oltului de la izvor până la vărsare este pretextul unei ample meditații asupra vieții și a scurtimii existenței omului într-o lume a timpului infinit. Critica notează că, odată cu „*Cartea Oltului*, literatura lui Bogza devine impunătoare și solemnă ca o catedrală”². Interesantă alegerea a cuvintelor, mai ales ținând seama de geografia spirituală a văii Oltului. Călătoria pe care Bogza o întreprinde, în vara anului 1939, stă sub semnul inițierii și al purificării, așa cum el însuși avea să mărturisească mai târziu. Mai mult, având în vedere încordarea de pe scena internațională a momentului '39, scriitorul mărturisește că ideea care l-a îndemnat să scrie „a fost aceea de împotrivire dezlanțurii de forțe negative”³.

Iată, așadar, că plutirea alături de apa râului are adânci înțelesuri eliberatoare. Călătoria începe sub semnul legendei celor doi frați, fii de împărat, care, porniți în căutarea tatălui lor, ajung să meargă „prin lume pierduți unul de altul pentru totdeauna”. Căile lor s-au despărțit din cauza firilor atât de diferite; Mureșul, cuminte, urmează „calea arătată de acasă”, Oltul, neastâmpărat și răzvrătit, își alege „drumuri primejdioase” pe care se avantează cu „năvala nestăvilă a tinereții”. Este lesne de înțeles că alegerea lui Bogza nu a fost întâmplătoare – tocmai pentru că drumul Oltului se aseamănă atât de mult cu viața „unui om care dă o mare bătălie cu lumea și cu sine însuși”. Drept urmare, *Cartea Oltului* încetează a fi monografia unui râu și devine o meditație asupra destinului uman și o odă închinată frumuseții simple și neîmblânzite a lumii.

Izvorât neconținut, parcă, din infinitul timpului, Oltul este trimis în lume să oglindească, în apele lui, bucuriile și dorurile unei omeniri întregi; „pare în adevăr un călător temerar, pornit de pe acele culmi singuratic spre alte lumi, spre o foarte mare, a lui, aventură”⁴.

După ce parcurge mai multe trepte ale inițierii sale, râul ajunge la punctul culminant al călătoriei. Ca un om ajuns la maturitate, „a cărui minte și-a pus toate problemele vieții și ale lumii, izbutind într-un târziu să ele rezolve”⁵, se pregătește pentru această grea încercare. Este năvalnic și nepotolit. Ajunge la „muntele masiv și greu al Coziei”, unde locurile au o istorie aproape la fel de veche ca a lui. Întreaga natură, subliniază Bogza, pare a fi înfiorată de spectaculoasele și îndelungatele întâmplări la care ia parte: „uneori, câțiva mesteceni se ivesc printre ceilalți arbori, subțiri, înalți și albi, asemeni unor imaculate lumânări, pentru mărețele nunți de aici, ale cerului cu munții, ale munților cu eternitatea”⁶.

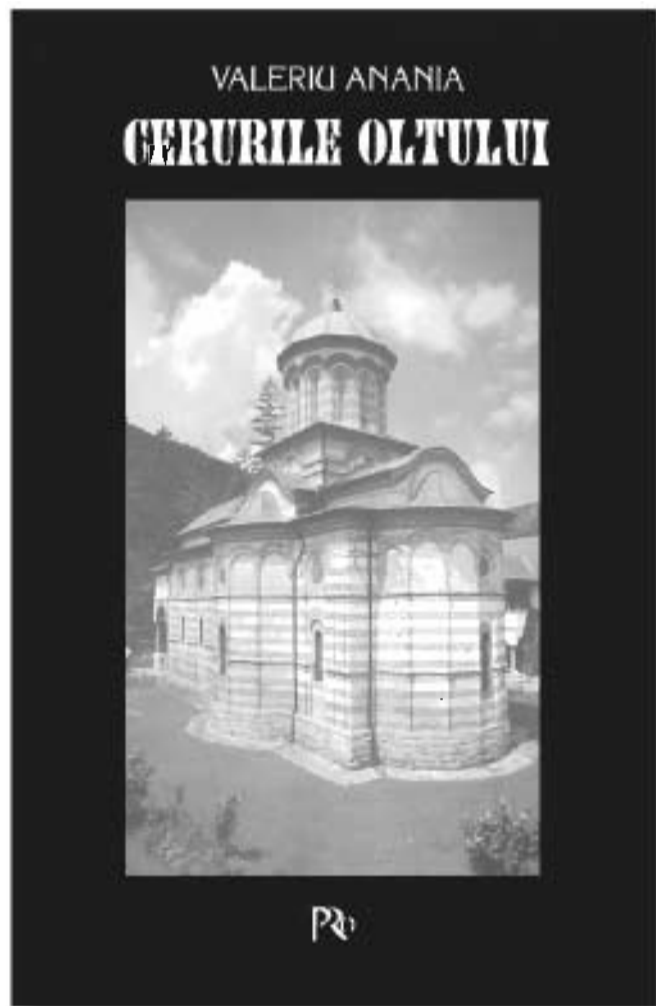
Marcat de dificila încercare a traversării munților și istovit, dar bucuros de „uriașa întâlnire cu oamenii”, Oltul își duce, inevitabil, apele „înspre moarte”, către mult așteptata vărsare în Dunăre. Ceea ce pare sfârșitul face, de fapt, parte dintr-un ciclu infinit: tot „așa se urmează generațiile pe pământ, neștiutoare una de alta, împingându-se mereu din urmă ținând tot timpul, umflat între maluri, marele fluviu al omenirii”⁷.

Metaforic, incredibila călătorie a râului, stă sub semnul inițierii și al purificării; drumul prin munți, însă, oferă prilejul celei mai roditoare întâlniri cu sine: „gândurile care în mijlocul

lumii mai erau nelămurite și tulburi, se limpezesc treptat, până ce deasupra, în tovărășia marilor piscuri severe, ajung la claritatea precisă, lipsită de orice confuzie, a unui bloc de cristal”⁸. Călătoria este o filtrare înăuntru și o curățire de nămoluri.

Existența mănăstirilor înșirate pe valea Oltului are deci o rațiune. Aici, unde simți că poți atinge, cu vârful degetelor, cerul, oamenii vin ca apele să-l caute pe Dumnezeu și pe ei înșiși, implicit. Râul lui Bogza, pornit năvalnic în lume, străbate munții, „drept pe mijloc, ca o coloană vertebrală, și răsfânge în arcuirea lui de curcubeie frumusețile duhovnicești ale vechilor noastre cititorii”⁹.

Aceleași mănăstiri devin, pentru Valeriu Anania, în *Cerurile Oltului*, pretextul unui „amplu comentariu de adâncime și un dialog interior în care sunt chemate să își dea mâna teologia, istoria națională, istoria artelor și aceea a religiilor, filosofia, literatura, etnologia și folclorul”¹⁰. Declanșate de o călătorie inițiată repetată, meditațiile scriitorului pornesc de la observarea și explicarea unor elemente ce țin de topos (de la așezarea unei mănăstiri la detalii de arhitectură) și se țin într-o pânză de cugetări pe marginea trăirii întru Cuvânt a omului. Prin urmare,

Valeriu Anania, *Cerurile Oltului. Scoliile Arhimandritului Bartolomeu la o suită de imagini fotografice*, cu o prefață de acad. Răzvan Theodorescu, Ed.Pro, 1998, 370 p. din care 261 de imagini.

Cerurile Oltului e mai mult decât o simplă monografie ori un album de artă. Cartea aduce ceva „pe dinăuntru”, sub forma unui dialog, între două viziuni care se completează – una a celui umblat prin lume, cealaltă a trăitorului întru înțelepciune, a celui schimbat „odată cu ale lumii” și a celui „rămas același”.

Inițial, îmi propusesem să argumentez complementaritatea celor două volume. La o primă vedere, luate împreună, *Cartea Oltului* a lui Geo Bogza și *Cerurile Oltului* a lui Valeriu Anania vorbesc despre dualitatea ființei umane și despre conflictul permanent între „glasul pământului” și cel al iubirii. De la distanță, însă, există o diferență fundamentală între cele două viziuni.

Bogza preia, în fond, ascunse sub învelișul reportajului, angoasele existențialismului. Oltul și, implicit, omul, ca substituit metaforic, este aruncat în lume, aproape renegat și căzut în dizgrație. Deși glorioasă și presărată cu „marile întâmplări ale lumii”, soarta lui stă sub semnul sfârșitului implacabil. Finalul călătoriei Oltului prilejuiește o tulburătoare contemplare a ciclicității timpului, a succesiunii generațiilor și a permanenței vieții. Deși, printre rânduri, se poate întrezări apăsarea grea, povara efortului inutil și al neputinței de a se elibera din captivitatea propriului destin. Oltul știe că întreg zbulciumul său și „toate aceste trepte pe care le coboară, învingând stâncile care îi stau în cale, nu fac decât să-l ducă spre moarte”¹¹.

Având conștiința nașterii și morții sale, sfârșitul Oltului devine la fel de inevitabil ca cel al „semințiilor condamnate la o sută de ani de singurătate”, cărora „nu le era dată o a doua șansă pe pământ” despre care vorbește Gabriel Garcia Marquez.

Exilat în lume, individul trăiește apăsător sentimentul absurdului, al inutilității și al disperării. Asumându-și, metaforic, destinul, râul devine un personaj aproape desprins din romanele lui Kafka: „Acum mai ales, hotărârea pe care a luat-o pare cât se poate de gravă, un act îndrăzneț asupra căruia apasă o mare răspundere; și numai un erou ar fi fost în stare să și-o asume”¹². O condamnare cumplită la responsabilitate despre care vorbește, la rândul-i, și Jean Paul Sartre. Viața ființei umane capătă sens în măsura în care omul alege să i-l dea. În cele din urmă, singurătatea auto-determinării este cea care plasează omul în situații limită. De unde sentimentul disperării continue și absurditatea universului „fierbinte și înghețat, transparent și limitat, în care nimic nu-i cu putință, dar totul este dat, după care urmează prăbușirea și neantul”¹³.

Asumarea „exilului” în lume și înțelegerea necesității lui deschid un alt univers în *Cerurile Oltului*. Aici, sufletul este trimis în lume ca să fie încercat, să se bucure de frumos și să învețe că „suferința păcatului nu poate fi răscumpărată decât printr-o altă suferință, aceea a iubirii”¹⁴. Volumul lui Valeriu Anania pulsează de credința fermă în viață. Pentru Bogza, Oltul „este trimis să vadă ce se află dincolo de zare: neantul sau eternitatea”. În *Cerurile Oltului*, răspunsul este cutremurător de simplu; dincolo de zare stă, nici nu se putea altfel, Dumnezeu. Tocmai de aceea, potrivit lui Valeriu Anania, fiecui om poartă cu sine adevărul unei vieți care trebuie trăită întreagă, indiferent de rătăcirii, bezne sau disperări. Doar astfel, având conștiința rostului său în lume, artistul poate deveni liber. Liber însă înăuntrul unor constrângeri, cele care permit realitatea în adâncime, în singurul „mediu natural al geniului” ca Eliabar, din *Hoțul de mărgăritare*, sorbit de adâncul din el.

Mesaful celor două volume este unul complementar. În drumul de țărână al Oltului lui Bogza se reflectă cerurile de lumini ale Oltului, îngenunchat sub har, din calvarul iubirii lui Valeriu Anania.

¹² *Ibidem*, p. 251

¹³ Albert Camus, *Mitul lui Sisif*, Editura Rao, București, 2011, p. 157

¹⁴ Valeriu Anania, *Cartea deschisă a Împărăției. De la Betleemul Nașterii la Ierusalimul Învierii*, Polirom, 2011, p. 356

34 de noi bursieri ai Fundației „Mitropolitul Bartolomeu”

Pr. Bogdan Ivanov

In urma evaluărilor Fundației „Mitropolitul Bartolomeu”, au fost desemnați cei 34 de bursieri (18 elevi de liceu, 12 studenți, 3 masteranzi și 1 doctorand) pentru anul școlar și universitar 2013-2014. Pentru cele 34 de burse, oferite prin concurs de Fundația „Mitropolitul Bartolomeu”, pentru anul școlar și universitar 2013-2014, și-au depus dosarul 133 de candidați din întreaga țară. Pentru a stabili o ierarhie echitabilă, care să reflecte obiectiv și transparent atât performanțele școlare, cât și profilul social și familial al fiecărui candidat, evaluarea dosarelor elevilor de liceu și studenților s-a făcut pe baza unei grile de punctaj, în timp ce proiectele de cercetare ale masteranzilor și doctoranzilor au fost evaluate și notate de o comisie de profesori de la Facultatea de Teologie Ortodoxă din Cluj-Napoca.

Listele complete cu cei înscriși pentru concursul de burse, precum și rezultatele fiecărui participant sunt publicate pe situl Fundației „Mitropolitul Bartolomeu” (<http://www.fundatiabartolomeu.ro/>).

Cu fiecare bursier, Fundația va încheia un contract în care vor fi prevăzute drepturile și obligațiile ambelor părți pe toată durata derulării bursei. Bursele pentru elevi, în cuantum de 200 de lei lunar, și cele pentru studenți și masteranzi, în cuantum de 300 de lei lunar, se acordă pe o perioadă de 9 luni, iar bursa pentru doctoranzi este de 400 de lei lunar și se acordă pe o perioadă de 12 luni, toate începând cu data de 1 noiembrie 2013.

Fondul alocat pentru bursele anului școlar și universitar 2013-2014 este de 77.700 lei. Până în prezent, Fundația „Mitropolitul Bartolomeu” a acordat 179 de burse, unor tineri din întreaga țară, în valoare totală de 441.000 lei.

¹ Liviu Rebreanu, *Ion*, Editura Litera, București, 2001, p. 14

² Geo Bogza, *Cartea Oltului*, prefață de Paul Cernat, Editura Litera, București, 2012, p. 28

³ *Ibidem*, p. 30

⁴ Geo Bogza, *op. cit.*, p. 46

⁵ *Ibidem*, p. 274

⁶ *Ibidem*, p. 275

⁷ *Ibidem*, p. 314

⁸ *Ibidem*, p. 274

⁹ Valeriu Anania, *Cerurile Oltului*, editată de Episcopia Râmnicului și Argeșului, Râmnicu Vâlcea, 1990, p. 12

¹⁰ Valeriu Anania, *op. cit.*, p. 6

¹¹ Geo Bogza, *op. cit.*, p. 267

De ce îl sărbătorim în 13 noiembrie pe Sf. Ioan Gură de Aur?

Pr. Bogdan Marian

Iul dintre marii părinți ai creștinismului, Arhiepiscopul Ioan al Constantinopolului (†407) este cunoscut și sub numele de „Atletul lui Hristos”, titlatură oferită de pr. Virgil Gheorghiu în cartea tradusă în română sub titlul omonim, apărută la Sibiu în 2004, lucrare intitulată în limba franceză „Sf. Ioan Gură de Aur, «Omul lui Dumnezeu»”.

Este cunoscut faptul că vlădica Ioan a trăit în perioada de aur a creștinismului, răstimp ce s-a întins între secolele III-V. Departe de capitala Imperiului Bizantin, pe parcursul ultimului exil, și-a dat sufletul în mâna lui Dumnezeu, după ce a slujit Sf. Liturghie cu ocazia prăznuirii Înălțării Sf. Cruci, în biserița din Comane, închinată Sf. Sfințit Mc. Vasilisc (†311). Aici, în Georgia, îmbrăcat în veșminte albe, ale morților, rostește pentru ultima dată cunoscutele-i cuvinte „Slavă lui Dumnezeu pentru toate!”

Trebuie să amintim că Ioan zis „Gură de Aur” este pomenit în calendarul Bisericii Ortodoxe de mai multe ori: 13 noiembrie, 27 ianuarie și 30 ianuarie. Moaștele sale au fost duse din Comane în Constantinopol la 27 ianuarie 438 cu mare cinste și după îndelungate rugăciuni de iertare din partea lui Teodosie al II-lea, fiul lui Arcadie și al Eudoxiei, cei care-l exilasera pe marele orator creștin. Pe la mijlocul veacului XI ia naștere sărbătoarea comună a Sfinților Ierarhi: Vasile cel Mare (†379), Grigorie Teologul (†390) și Ioan Gură de Aur, ca urmare a certurilor și a discuțiilor iscate cu privire la importanța în prăz-

nuire a acestora. Slujba pomenirii lor în comun, la 30 ianuarie, a fost alcătuită de Ioan, episcopul Evhaitei, localitate ce făcea parte din regiunea Pont, situată în nordul Asiei Mici.

Se pune o întrebare firească: de ce Biserica Ortodoxă face pomenire anuală Hrisostomului și în 13 noiembrie, și nu în 14 septembrie, la data adormirii sale întru Domnul, așa cum se obișnuiește în general, căci mutarea la cele veșnice este socotită îndeobște drept data de prăznuire și a trecerii în Sinaxar a celor bine plăcuți lui Dumnezeu?

Înainte de adormirea sa întru Domnul, prin mijlocirea lui Eutropie, „primul ministru” al împăratului Arcadie, preotul Ioan fusese adus în 397 din Antiohia Siriei în capitala Constantinopol. Faima de care a avut parte în orașul situat la 25 km de litoralul egeean a făcut să fie primit cu mare bucurie de către „boierii” din capitala Imperiului Bizantin. Dar această stare de euforie nu a durat mult. Urmează un prim exil pricinuit de invidii din partea clerului și a împărătesei Eudoxia. Poporul care era de partea lui Ioan caută să împiedice placarea lui; cu toate acestea, arhiepiscopul este dus până în Bitinia. Împărăteasa, speriată de un cutremur, socotit ca o amenințare dumnezeiască, roagă pe împărat să-l cheme înapoi pe „apărătorul săracilor și al văduvelor”. Eunucul Briso este cel care a fost însărcinat să se ocupe de această problemă. Îl aduce pe Ioan de la Praenetum,

localitate situată în apropierea Niceei. Locuitorii capitalei îl întâmpină „cu bărci iluminate”. Fiul Antusei este „luat pe sus și dus la biserică, unde dădu binecuvântări și zinu un cuvânt răscolitor”. Rechemarea din primul exil s-a petrecut în toamna lui 403. În iarna dintre 403-404 au avut loc discuții referitoare la cuvântul rostit de Ioan la întoarcerea din exil. Crăciunul a trecut fără ca împăratul să vină la biserică. În 20 iunie 404 părăsește forțat și definitiv Constantinopolul, oraș în care trupul său va fi adus din nou abia după mai bine de trei decenii.

Ceaslovul Mare oferă răspunsul cu privire la motivul pentru care a fost fixată data în care este pomenit Sf. Ioan Gură de Aur de către Biserica Ortodoxă la 13 noiembrie: „din cauza serbării Înălțării Sfintei Cruci, de la 14 septembrie, s-a mutat în ziua de astăzi, când s-a întâmpnat, probabil, rechemarea sa din primul exil”.

Prin urmare, prăznuirea „atletului lui Hristos” aduce un moment de înălțare duhovnicească, indiferent de ziua în care este amintit în Sinaxar. Rememorarea evenimentelor din

viața unui Sfânt nu pot decât să ofere prilejuri de imitare a lor și de fapt a urmării lui Hristos, Care a făcut totul din dragoste pentru oile Sale, așa cum a făcut, în cazul nostru, Ioan Gură de Aur, căruia se cuvine să-i zicem: „Bucură-te, Sfinte Ioane Gură de Aur, prea luminat învățător a toată lumea!”

Alexandru Dărăban,
*Ieromonahii Antonie
și Ioachim Bâznog
din Sângeorz-Băi,*
Editura Sfântul
Ierarh Nicolae,
Brăila, 2013, 278 p.

Istoriografia post-decembristă, beneficiară a unor libertăți pe care specialiștii trăitori perioadei anterioare nu le-au avut, s-a remarcat printr-o prolificitate aparte a volumelor ce reliefează diferite aspecte ale vieții din diferite zone geografice, sau prin monografiile dedicate unor personalități insuficient cunoscute.

Urmând acestei direcții, istorici mai vechi sau mai noi, cunoscuți sau debutanți, ai zonei Năsăudului, au oferit și ei cititorilor interesați opere în care valorifică zestrea culturală a localităților din care provin¹. În pleiada acestor istorici zonali se înscrie și teologul sângeorzan Alexandru Dărăban, absolvent al Facultății de Teologie Ortodoxă din Alba-Iulia și al masteratului la aceeași Facultate din cadrul universității clujene, care, în paginile ultimului său volum, intitulat *Ieromonahii Antonie și Ioachim Bâznog*, aduce în fața cititorilor efigiile a doi dintre marii reprezentanți ai ortodoxiei din localitatea lui de origine, care, în ciuda activității lor, sunt prea puțin cunoscuți astăzi publicului larg.

Lucrarea dânsului reprezintă ostoierea unei vâlvătăi mistuitoare a sufletului, ce tinde să se transforme într-un adevărat „incendiu”, dacă ne raportăm la faptul că, în urmă cu doi ani, a publicat un volum dedicat unuia dintre cele două personaje²,

în care desțelenea la propriu, istoria ortodoxiei din Sângeorz, printr-o lucrare de pionierat în care valorifica temeinice cercetări în arhivele bistrițene și clujene.

Acum, înzestrat cu un instrumentar documentar bogat, mai matur din punct de vedere al argumentării și cercetării, autorul revine în forță, prezentând într-un pandant publicistic, portretul acestuia, cu o serie de informații noi, alături de cel al fratelui său, Antonie, ambii călugăriți la Muntele Athos și truditori vrednici pe altarul Ortodoxiei. Apariția se dorește a fi un demers memorialistico-restituitiv al celor doi mari frați monahi, dar și o formă de promovare a spiritualității zonale, după cum arată autorul în partea introductivă a operei, când spune: „*Lucrarea de față se încadrează în această direcție istoriografică, (despre care am vorbit mai sus, n. n.) propunându-și să contribuie la recuperarea documentară și interpretativă a Ortodoxiei de pe Valea Rodnei și de pe Valea Ilvei, cu centrul în Sângeorzul Român. Obiectivul a fost acela de a reconstitui cu precădere modelul oferit de Sângeorzul Român datorită istoriei regionale, care a îmbrăcat caracteristici proprii, ce i-au conturat o fizionomie aparte*” (p. 5).

Cercetarea este structurată pe nouă capitole, fiind precedată de un scurt excurs introductiv (pp. 5-8) în care sunt prezentate motivația temei și metodologia de lucru, sunt precizate izvoarele și direcțiile pe care le va urma, și urmată de o anexă bogată, constând din facsimiluri după documentele care au stat la baza argumentării ideilor ce formează chintesența corpusului editorial.

Primele patru subunități ale lucrării (pp. 9-55) au un caracter preliminar. În cadrul lor, autorul prezintă principalele aspecte ale vieții religioase transilvane (pp. 9-64), un istoric al eparhiei clujene, în subordinea cărora s-au aflat personajele principale (51-55) și o descriere a evoluției Sângeorzului Român de-a lungul vremii (pp. 56-64). Demnă de remarcat ar fi aici buna cunoaștere a literaturii de specialitate (cu precădere în privința istoriei antice a României) de care dă dovadă autorul, care prezintă principalele dovezi ale prezenței creștinismului în spațiul nordic al României de azi, bazându-se pe ultimele descoperiri arheologice în materie.

Urmează apoi o prezentare a vieții lui Antonie Bâznog (pp. 65-85), împărțită în patru părți, fiecare dintre ele fiind dedicată activității lui într-una din parohiile pe care l-a păstorit. Calitatea sa de ctitor³ este reliefată aici de către autor, alături de alte aspecte importante care i-au caracterizat periplul pământesc, pe baza surselor documentare descoperite în Arhivele Arhiepiscopiei Clujului.

Editura Charmudes, Bistrița, 2010.

³ Preotul Antonie Bâznog a binemeritat pentru ostenele sale, ridicând biserica în Feiurd-Pădureni și Câmpenești, apoi în Cnnteni, iar casă parohială în Feiurd Pădureni și Chintenu. Realizări în care a pus agonisita proprie (p. 83).

Cel de-al șaselea capitol și următorul este dedicat lui Ioachim Bâznog (pp. 86-197) și este împărțit în șase subcapitole, segregate la rândul lor în mai multe subunități tematice. La o primă vedere, s-ar putea crede că autorul îl nedreptățește pe cel dintâi personaj prezentat, datorită discrepanței informaționale clare ce există între portretele celor doi. La o privire mai atentă, se va observa însă că la baza acestei asimetrii se găsește penuria informațională de care s-a izbit Alexandru Dărăban în creionarea portretului dintâi, unde nu are decât informații din arhivele mai-sus menționate, în vreme ce, în privința părintelui Ioachim, personaj dinamic, contestat și reclamat adesea de către inamicii săi, coreligionari sau uniți, există informații atât acolo, cât și în Arhivele Naționale de la Bistrița sau Cluj.

Întregul itinerar biografic al părintelui Ioachim, de la naștere, la plecarea la Athos, întoarcerea în Sângeorz, ctitorirea Bisericii Ortodoxe de aici și până la sfârșitul său, este prezentat în amănunțime, pe baza izvoarelor documentare, pe care autorul le citează și compară adesea, spre a da la iveală adevărul istoric.

Prezentările biografice sunt urmate de un studiu în care este analizat felul în care sunt prezentați cei doi monahi în presa vremii (pp. 198-220), și de două capitole care transpun problematică în actualitate, unul legat de ctitoria lor (221-224), iar altul de imaginea lor în memoria colectivă (pp. 225-232). Acestora le urmează apoi concluziile, în cadrul cărora autorul prezintă motivația personală a demersului istoriografic întreprins⁴ și constată că: „*Părinții Antonie și Ioachim Bâznog, prezentați în această carte au fost, fără excepție, săraci cu duhul: oameni simpli și smeriți, adevărați copii ai lui Dumnezeu, așa cum El Însuși ne cere să fim*” (p. 235).

Volumul este încheiat de anexa, constând din 14 ilustrații și 12 facsimiluri după documente privitoare la viața și activitatea personalităților cercetate, și de bogata bibliografie ce este prezentată selectiv în finalul operei.

Lucrarea reprezintă, după cum am precizat încă dintru început, o tentativă reușită de restituire a unui episod de istorie și spiritualitate locală, fiind, datorită acestui fapt, o cercetare de pionierat, ce umple un gol în cercetarea istoriografică a zonei, fiind în mod cert utilă și necesară cercetărilor viitoare, fapt pentru care nu putem decât să semnalăm cu căldură cititorilor dornici să cunoască mai multe despre viața zbuciumată a Ortodoxiei din zona Năsăudului, lectura acestui volum, care se recomandă de la sine.

Iuliu-Marius Morariu

¹ Exemple în acest sens sunt monografiile dedicate localităților județului Bistrița-Năsăud, care au apărut în ultima perioadă, și care coexistă cu cele anterioare. A se vedea, spre exemplu: Ana Filip, Ioan Morariu, *Salva - repere monografice*, Editura George Coșbuc, Bistrița, 2005; Vasilica-Augusta Găzdac, *Salva - monografie istorică, demografică și antropologică*, Editura Grinta, Cluj-Napoca, 2012; *** *Bichigiu - stăvechea vatră românească. Moment aniversar - 500 de ani de așezare documentară a Bisericii Ortodoxe din localitate*, Editura Charmudes, Bistrița, 2001; Vasile Tutula, *Comuna Telciu (1245-2004) Județul Bistrița-Năsăud. Repere Monografice - un sat de pe Valea Sălăușei - muza lui George Coșbuc*, Editura Mega, Cluj-Napoca, 2004; Oana Elena Taugner, *Monografia Orașului Sângeorz Băi (fără editură)*, Bistrița, 2009; Ion Lucian, *Păunaș mândru rotat - culegere de folclor din Parva, județul Bistrița-Năsăud*, Editura Napoca Star, Cluj-Napoca, 2006; Ana-Maria Daroși, Mircea Daroși, *Zestrea etnoculturală a statului Nepos*, col. „Identități”, Editura Karuna, Bistrița, 2011; Mircea Daroși, *Parva - nume de legendă*, Editura George Coșbuc, Bistrița, 2003; Simion Lupșan, *Iloa Macă - o așezare de pe Someș și Iloa*, Editura George Coșbuc, Bistrița, 2003; Ștefan Buzilă, *Monografia comunei Sâmosif - Poiana*, Tipografia lui G. Matheiu, Bistrița, 1910; Liviu Păiuș, *Monografia comunei Rodna veche*, Editura George Coșbuc, Bistrița, 2003; Ieronim Marțian, coord., *Monografia orașului Năsăud (1245-2008)*, vol. I, Editura Napoca Star, Cluj-Napoca, 2009.

² Este vorba despre: Alexandru Dărăban, *Ieromonahul Ioan Ioachim Bâznog*,

⁴ Rostul acestui demers istoric a fost să desgrope trecutul din straturile lui de măslare istorică. Trecutul acela nu mai trebuia să-l las neatins, deși eram conștient că, zgândărindu-l, s-ar putea să nu fim înțeleși (p. 233).

Comemorarea preotului martir Augustin Pop și a soției sale, învățătoarea Rafila

„Vita mortuorum in memoria vivorum est posita”
(Viața celor morți se află în amintirea celor vii)
Cicero, Philippica 9, 3

Maria Holbura

Miercuri, 9 octombrie 2013, de la ora 17, în Parohia Ortodoxă Română „Adormirea Maicii Domnului” din Mijlocenii-Bârgăului, Protopopiatul Ortodox Român Bistrița,

a fost săvârșită o slujbă de parastas, spre „Veșnică pomenire”, pentru preotul martir Augustin Pop, iconom stavrofor, eveniment prilejuit de trecerea a 112 ani de la nașterea sa (la 26 noiembrie 1901) și a 69 de ani de la martiriul său din 10 octombrie 1944. Ne-am aplecat cu pioșenie în fața memoriei sale, a celui care, de la instalarea în parohia Mijlocenii-Bârgăului, la 19 septembrie 1926, și până la deces, în 8 martie 1985, și-a împletit destinul cu cel al credincioșilor săi, pe care nu i-a mai părăsit niciodată, chiar și în vremuri de restriște (cum a fost cedarea Ardealului de Nord).

Martiriul i-a fost anticipat chiar în familie de către protopopul de Huedin Aurel Munteanu, unchi din partea tatălui. Îndeplinim, în primul, o datorie creștinească dar, în același timp și pe aceea patriotică de a nu lăsa să se aștearnă colbul uitării peste acele oribile fapte de la sfârșitul celui de al Doilea Război Mondial.

În toamna lui 1994, cu câteva ore înainte de „eliberarea” Văii Bârgăului, la adăpostul întunericului și al ploii, în seara

de 10 octombrie, o război cumplită dublată de o sete ancestrală de sânge a curmat viața a șase persoane. Cifra exactă era șapte, dar „primus inter pares”, preotul Augustin Pop, din victimă executată prin împușcare a devenit supraviețuitor, martor și mărturisitor. Mâna lui Dumnezeu l-a ocrotit și la scos din „groapa pieirii”. Cei șapte martiri au fost: Preot Augustin Pop, 43 ani, paroh în Mijlocenii Bârgăului, supraviețuitor; Pavel Costea, comerciant, Prundul Bârgăului, 72 ani; Leon Vlad, zidar, Prundul Bârgăului, 50 ani; Vasile Rațiu, croitor, Prundul Bârgăului, 45 ani; George Popandron, casier, Bistrița-Bârgăului, 62 ani; Simion Rogină, țăran, Bistrița-Bârgăului, 48 ani; Lucreția

Tonca, casnică, Tiha Bârgăului, 25 ani. Din 2009 Asociația „Speranța Reînviată”, ai cărei membri sunt fii ai Văii Bârgăului, a hotărât împreună cu părintele protopop de la Bistrița, pr. Alexandru Vidican, cu preotul paroh și preoții parohiilor învecinate, cu primarul comunei Josenii Bârgăului, să cinstească în fiecare an la început de octombrie, memoria preotului martir Augustin Pop, care a păstorit 47 de ani în parohia Mijlocenii-Bârgăului.

În după-amiaza zilei de 9 octombrie 2013, ca de obicei, s-a oficiat în prezența credincioșilor parohiei și a membrilor Asociației „Speranța Reînviată”, un parastas în biserică cu hramul „Adormirea Maicii Domnului” din satul Mijlocenii-Bârgăului”,

de către cei zece preoți: Pr. Protopop Alexandru Vidican, Pr. Mihai Moldovan din localitate, Pr. Gabriel Pugna din Suseni-Bârgăului, Pr. Ioan Platon din Rusu-Bârgăului, Pr. Liviu Tomoroga din Ciosa, Pr. Ștefan Ioan Murgoi din Strâmba, părintele duhovnic Paisie Pașu de la Mănăstirea „Sfântul Ierarh Spiridon”, Strâmba, Pr. Emanuel Vidican, Pr. Simion Cristea, Pr. David Pașca. Împovărat de cei 90 de ani, de la Prundul-Bârgăului, a participat și domnul Pavel Costea, fiul unuia din cei împușcați în 1994.

S-au rostit cuvinte emoționante de către părintele protopop Alexandru Vidican, Pr. Simion Cristea, Prof. pensionar Adrian

Mănărcă, Prof. pensionar Maria Holbură, învățătoarea pensionară Livia Blaga, despre eveniment și semnificația lui actuală, a fost evocată figura luminoasă a preotului Augustin Pop și a soției sale învățătoarea Rafila Pop, dedicată trup și suflet misi-

unii instructive, educative și religioase.

După tradiție, la sfârșitul comemorării le-au fost oferite, participanților, cozonac și vin.

„Tu, din tronul vecinicii, dă martirilor ce vrei.

Dă-le scaun de lumină, dă-le pace și-n durare,

Dă-le aripi sburătoare până-n slăviile cu soare

C-au purtat pe drumul morții crucea singuri, numai ei.”

(Ioan Bârsan, poezie în manuscris, nepublicată -1946)

Ion Pop Reteaganu - Învățător și folclorist în Țara Moșilor (La o sută șaiszeci de ani de la nașterea sa)

Pr. Eugen Goia

Viața spirituală în „Țara Moșilor”, străveche și plină de istorie, a fost mereu întreținută de cele două instituții reprezentative: Biserica și Școala, preotul și dascălul satului fiind dintotdeauna adevărate modele de urmat, luminători ai satelor, creatori ai unei vieți cultural-spirituale. Prin dascălii neamului, dascăli de cuget și simțire românească, ne-am format fiecare din noi ca oameni.

Fiecare om devine în viață ceea ce primii dascăli au știut să sădească în inima lui. Dascălul cu adevărat este un mare creator de oameni, adevărați directori de conștiință. Creează și formează din minunea lui Dumnezeu, care este „Măria sa copilul”, un viitor Om.

Cu emoție în suflet, doresc să aduc în actualitate un astfel de învățător, care a ostenit în Țara Moșilor și care și-a împletit destinul cu cel al moșilor. Acesta este Ion Pop Reteaganu.

Învățător, autor de cărți și manuale școlare, colaborator la aproape toate ziarele și revistele românești din Transilvania, sfătuitor al țăranilor, un pasionat culegător de folclor, apreciat și iubit. Părintele Ion Agârbiceanu îl considera pe Ion Pop Reteaganu drept „cel mai multilateral publicist al nostru din ultimele trei decenii ale secolului XIX”, deoarece aproape toate publicațiile din Ardeal și Banat erau pline de numele lui Ion Pop Reteaganu din Reteag. Legat sufleteste de Țara Moșilor și oamenii săi, acest intelectual face parte din „micii oameni mari” ai vremii sale.

Ion Pop Reteaganu s-a născut la 10 iunie 1853 în localitatea Reteag, județul Cluj. Urmează Școala primară în localitatea natală, studiile secundare la Năsăud și studiile „preparandale” la Gherla și Deva, cu examen de „calificațiune” în 1837. Profesează ca învățător în localitatea Orlat, județul Sibiu, Vâlcelele Rele, județul Hunedoara, Lisa, județul Brașov, Bouțari, județul Caraș-Severin, Bucium-Șasa și Sâncel, județul Alba, Rodna Veche, județul Bistrița Năsăud.

A fost secretar al Astrei, Sibiu, din anii 1894-1895. Redactor la revistele: „Deșteptarea”, „Revista ilustrată”, „Tribuna” și colaborator la „Amicul familiei”, „Biblioteca familiei”, „Cărțile săteanului român”, „Familia”, „Foiaia ilustrată”, Foiaia de duminică a ziarului „Dreptatea”, „România liberă”, „Telegraful român” și altele.

Ion Pop Reteaganu este recunoscut ca un pasionat culegător de folclor, direct sau prin intermediari, învățători și țărani știutori de carte, îndeosebi în partea de nord a Transilvaniei, cu o extraordinară hărnicie, care l-a impus urmașilor drept „cel mai mare folclorist al Ardealului”.

Nicolae Iorga amintește că Ion Pop Reteaganu are adunate „într-o viață destul de scurtă și plină de greutate, peste cinci mii de poezii populare și numai cu puțin peste 100 de texte în proză”.

Ion Pop Reteaganu s-a impus în istoria folcloristicii românești prin culegerile sale de povești, probabil și datorită faptului că a publicat prima culegere mai amplă de basme transilvane „Povești ardelenesti”, culese din gura poporului, urmată de „Povești din popor” și „De la moară”.

Preocupat să cuprindă în activitatea sa întreaga varietate a fenomenului literar popular, Ion Pop Reteaganu culege și poezii, balade, cântece haiducești, de dragoste, de dor și jale, funebre, satirice, colinde, plugușoare etc., realizând prin cele 5122 de texte adunate, din păcate numai parțial publicate în volumul „Trandafiri și vioarele”.

Este autorul unei scheme de clasificare a folclorului în „Cântece religio-morale, colinde, cântece bătrânești, voincești, ostășești, de bucurie, de iubire și jale, de dor, de urât, de mânie, de necaz, chiuituri și diverse”. Fără a avea o pregătire științifică, Ion Pop Reteaganu extrage din îndelungatul său contact cu fenomenul viu al creației populare, o sumă de observații remarcabile pentru epoca sa, ca de pildă cele privind constantele spirituale ale poporului, așa cum se reflectau în colecția sa.

În Țara Moșilor îl găsim învățător din 1881, în urma unui concurs ce a avut loc la Bucium - Șasa, unde s-au prezentat doi candidați. Este ales ca învățător Ion Pop Reteaganu, cu un salariu de 220 de florini. Învățătorului i se mai dădea locuință, grădiniță și lemne de foc. I se cerea să cunoască bine limbile română, maghiară și germană, în toate aceste trei limbi să învețe copiii.

În localitatea Bucium - Șasa, în „Munții lui Horea și Iancu”, avea să stea timp de trei ani. De această localitate este legat și numele lui Ionuț Dandea, căpitanul local al răscoalei lui Horea,

Cloșca și Crișan, centurionul Ioan Dandea din armata lui Avram Iancu, marea doamnă a moșilor Ecaterina Varga, apărătoarea drepturilor buciumanilor, Ion Agârbiceanu, preot și romancier care a descris în romanele sale scene din viața plină de zbucium a moșilor, existența acestora, crudă uneori, dar întotdeauna realistă, și marele român și om politic Emil Dandea.

Și aici, ca și în satele în care a pelegrinat vreme de douăzeci de ani, Ion Pop Reteaganu a urmărit datinile și creațiile literare ale poporului. O parte din baladele, cântecele și strigăturile culese în acest sat și din satele vecine au fost publicate în volumul „Trandafiri și vioarele” în 1884, pe care l-a întocmit chiar acolo. Mai aduna cântecele bătrânești „Turturica” și „Stoinicel viteazul”, precum și unele doine și cântece de jale.

De la Bucium și Zlatna a cules și basmele „Trifon Habaneul” și „Dreptatea și strămbătatea” cuprinse în marea sa colecție de „Povești ardelenesti” (1888).

Ion Pop Reteaganu și-a iubit cu pasiune meseria de dascăl și colecționar de folclor. Devotamentul apostolatului său în luminarea fiilor de moși l-au făcut cunoscut și stimat din generație în generație.

Ion Pop Reteaganu este purtătorul unei istorii de mult apuse și o redescoperim și datorită ostenețelor și talentului său de colecționar al folclorului, și nu numai. El a strâns cu multă pasiune comorile sufletului, obiceiurile moșilor și tradițiile lor.

Folclorist talentat pentru tot ce este reprezentativ, a descris ca nimeni altul frumosul port buciumanesc cu care ne mândrim și astăzi. Suntem mai bogați sufletește și datorită lui Ion Pop Reteaganu.

Este exemplul unui dascăl iubitor de frumos și de oameni.

Moșii au știut să-și facă viața mai frumoasă, chiar dacă de cele mai multe ori istoria le-a fost ostilă. Aceste comori spirituale, care îmbogățesc cultura românească și universală, trebuie păstrate cu sfințenie.

Acum, în zilele noastre, sunt mereu actuale și ne îndeamnă și pe noi, dascăli și preoți, care ostenim în Țara Moșilor, să nu uităm cuvintele de îndemn ale lui George Vălsan: „Ce ne-a mai rămas trebuie adunat în grabă și cu sfințenie, oricâte sacrificii ne-ar cere, fiindcă în acest material vom găsi certificatul nostru de noblete națională”.

Exemplul vieții și faptele lui Ion Pop Reteaganu vor rămâne pildă vie de urmat pentru generația de azi și de mâine.

Pelerinaj în Israel. Sărbătoarea Bobotezei la Râul Jordan 16 – 22 ianuarie 2014

Ziua 1-16 ianuarie 2014 Plecarea din Cluj-Napoca cu autocarul(15 ianuarie 2014 la ora 22.30 din fața Catedralei Ortodoxe) sosire la București 16 ianuarie 2014 între orele 6.00 și 7.00. Decolarea din București cu cursa EL-AL ora 11:05 și sosire pe Aeroportul Ben Gurion, lângă Tel Aviv la ora 13:45. Vizită la Ein Karem, patria Sfântului Ioan Botezătorul-cel mai mare om născut de o femeie, vizitarea bisericii Sfântul Ioan - cea mai artistică biserică din Țara Sfântă și a fântânii Fecioarei Maria Cazare și cină la Hotel 4* în Bethleem.

Ziua 2-17 ianuarie 2014 Mic dejun. Deplasare în orasul Ierihon - cel mai vechi oraș din lume, vizită la Biserica greco-ortodoxă cu dudul lui Zaheu și la Biserica și Căminul românesc de la Ierihon și pustia Carantaniei. Vizitarea Mănăstirii Sf. Gherasim de la Iordan. Continuăm drumul la Hozeva și vizităm Mănăstirea Sf. Gheorghe cu moaștele Sf. Ioan Iacob Romanul de la Neamț. Marea Moartă, - 400 m. cea mai joasă altitudine de pe glob și scurtă oprire la magazinul cu produse cosmetice la Qumran (vechiul Centru al Esenienilor) la Marea Moartă. În funcție de timp, baie în Marea Moartă la strandul chibutului Kalia. Reîntoarcerea la Bethleem. Cină și cazare.

Ziua 3-18 ianuarie 2014 Mic dejun. Coborâm spre Râul Jordan, pentru a participa la Ceremonia care se desfășoară în prezența Patriarhului Ierusalimului grec-ortodox, în ajunul

Bobotezei (Aghiasma mare, aruncarea crucii, zborul celor 3 porumbei albi) - BETHLEEM - vizitarea bisericii ortodoxe și a criptei unde S-a născut Domnul Hristos. Vizitarea bisericii catolice Sfânta Ecaterina. Grota Laptelui. Câmpul păstorilor. Continuarea drumului în deșert cu minibuze arabe până la Mănăstirea Sf. Sava și Mănăstirea Sf. Teodosie. Vizită pe Muntele Sionului la Biserica Adormirii Maicii Domnului, Foișorul - Cina Cea de Taină, Mormântul regelui David - Zidul Plângerii. Cină și cazare la Betleem hotel 4*.

Ziua 4-19 ianuarie 2014 Mic dejun. Începem pelerinajul urcând pe Muntele Scopus. Vom vizita Mănăstirea rusească ELEON și vom vedea de sus panorama Ierusalimului și a Sfintei Cetăți. Vizită la biserica Pater Noster (Tatăl nostru), la Biserica Dominus Flevit (Domnul a plâns), la Grădina Ghetimani cu Biserica Națiunilor, Mormântul Maicii Domnului și Peștera Ghetimani. Vom intra în cetate prin Poarta Sf. Ștefan. Vizitarea casei în care a locuit Maria în Cetatea Antonia. Parcurgerea pe jos a Viei Dolorosa (Drumul Crucii) cu cele 14 stații în care S-a oprit Domnul până la Sfântul Mormânt. Urcare pe Golgota, Piatra Ungerii, Mormântului Domnului Iisus Hristos, vizitarea tuturor paracliselor sfinte. Vizită la biserica și Căminul românesc din Ierusalim. Cină și cazare în Betleem hotel 4*.

Ziua 5-20 ianuarie 2014 - Mic dejun. Părăsim Ierusalimul și ne îndreptăm spre nordul țării spre Galileea, Vizitarea bisericii ortodoxe Sf. Gavriil din Nazaret cu izvorul Fecioarei Maria. Vizitarea Bisericii catolice Buna Vestire, cea mai mare construcție de cult din Orientul apropiat și vizită în satul Cana Galileii la biserica ortodoxă ridicată pe locul casei lui Simion Cananitul, unde Iisus a făcut prima minune a transformării apei în vin. Muntele Tabor cu vizitarea bisericii ortodoxe ridicate pe locul unde s-a petrecut Schimbarea la Față. Cazare și cină în orașul Tiberias, hotel 4*.

Ziua 6-21 ianuarie 2014 Mic dejun. Plecarea spre Capernaum, oraș denumit și "Cetatea Domnului" (vizitarea vestitului loc unde Iisus a predicat, casa Sf. Petru), Tabgha unde Iisus a savârșit minunea înmulțirii pâinilor și a peștilor, Muntele Fericirilor. Râul Jordan-Chibutz Yardenit "locul botezului" Op-

țional vizită la Caprice - fabrica de aur și diamante din Tiberias. Cină și cazare în Tiberias hotel 4*.

Ziua 7-22 ianuarie 2014 Mic dejun. Plecarea spre AKKO, "capitala cruciaților", unul din cele mai vechi porturi din lume, port-cetate la Mediterană cu o vechime de patru milenii, în care au poposit faraoni, regi și mari cuceritori. Vizitarea cetății care nu a putut fi cucerită de Napoleon Bonaparte și a portului de un pitoresc deosebit. Ne continuăm drumul și vom ajunge în orașul Haifa, splendid oraș-port la Mediterană, aflat într-un mare golf la poalele Muntelui Carmel. Vom privi Templul culturii Bahai, cu grădinile pe terase, superioare grădinilor de la Versailles. Vizitarea bisericii Mănăstirii Carmelite Stela Maris (Steaua Mării). Și apoi spre Tel Aviv, pe șoseaua de coastă. Scurt tur de oraș al celui mai cosmopolit oraș al Israelului. Vizită în Cetatea Jaffa, la Biserica greco-ortodoxă Sf. Mihail și la Biserica catolică Sf. Petru

Vizită la Lida la biserica Sfântului Gheorghe.

Ora 17:40 decolarea aeronavei EL-AL- spre București și sosire la ora 21:00.

Preț: 660 Euro

Prețul include:

- Biletele de avion București - Tel-Aviv și Tel-Aviv - București;
- Taxe de aeroport;
- Asistență în aeroport la sosire și plecare;
- Primire și transfer de la și la aeroport la sosire și plecare în Israel;
- 6 nopți cazare la hotel de 4* în Tiberias (2 nopți), în Betlehem (4 nopți)
- 7 zile demi-pensiune (mic dejun și cină bufet suedez);
- Taxa de intrare la obiectivele religioase și turistice din program

ZIUA III

Mic dejun. Începem turul în Praga cu vizită la Castelul Hradcany. Participare la Târgul de Crăciun. Cazare și cină;

ZIUA IV

Mic dejun. Vom vizita Podul Carol, Turnurile Mala Strana și Stare Mesto, Biserica Sf. Nicolae din Stare Mesto, Vechea Primărie, Ceasul astronomic, Biserica Fecioarei Maria din Tyn, Piața Vaclav. După-amiaza, deplasare spre Nurnberg. Cazare și cină

ZIUA V

Mic dejun. Participare la Sf. Liturghie. Vizită în Nurnberg: Biserica Sf. Sebaldus, Biserica Sf. Laurentiu, Castelul Imperial, Schoner Brunnen - Fantana Frumoasa din Nuremberg. Participare la Târgul de Crăciun. Cazare și cină

ZIUA VI

Mic dejun. Continuăm deplasarea spre Viena. Vizitarea palatului Schonbrunn. Cazare și cină

ZIUA VII

Mic dejun. Tur de oraș cu transportul public: Ringul și clădirile sale monumentale: Opera, Primăria, Teatrul Național, Universitatea și centrul vechi cu Domul Sf. Stefan, a Palatul Hofburg (Muzeul Argintăriei și Muzeul Sisi). Participare la Târgul de Crăciun. Cazare și cină

ZIUA VIII

Plecarea spre Cluj-Napoca (ora 9.00)

Preț: 450 Euro*

Servicii incluse:

- Transport cu autocar clasificat 3*
- 7 nopți cazare în hotel 3*
- Demi-pensiune (mic dejun + cină)
- Ghid pe tot parcursul excursiei

Nu sunt incluse în preț:

- asigurare medicală 35 de lei (indiferent de vârstă) intrările la obiectivele turistice
- Acte necesare:
- C.I. sau pașaport
- asigurare medicală

Pelerinaj la Mănăstirea Prislop 28 noiembrie 2013 (joi)

Cluj-Napoca - Alba Iulia - Mănăstirea PRISLOP (Participare la Sfânta Liturghie săvârșită de un sobor de arhierii și preoți și la slujba parastasului pentru părintele ARSENIE BOCA) - Cluj-Napoca.

Preț: 65 lei

Informații și înscrieri:

Centrul de Pelerinaje „Renașterea”
Cluj-Napoca, Piața Avram Iancu, nr.2,
Tel. 0264 431 020 sau 0723 58 38 22.
(Plecarea la ora 5.00 dimineața din fața Mitropoliei Clujului)
Găsește drumul către sufletul tău

Turul targurilor de Crăciun Budapesta – Praga – Nurnberg – Viena 2 – 10 decembrie 2013

ZIUA I

Cluj-Napoca (ora 10⁰⁰) - Oradea - Bors. Budapesta - scurt tur panoramic al capitalei Ungariei după care se v-a vizita centrul istoric, Parlamentul, Podul cu Lanțuri. Cazare și cină;

ZIUA II

A doua zi în Budapesta vom vizita Catedrala Sf. Ștefan, Citadela și dealul Gellert, Piața Eroilor cu Monumentul Mileniului. Participare la Târgul de Crăciun. Cazare și cină;

PS EPISCOPUL VASILE SOMEȘANUL

PS Vasile, Sfânta Liturghie în Capela Spitalului Județean Cluj, 20 octombrie 2013.

1 octombrie: Vizitează Centrul Social „Raluca” din Cluj-Napoca pentru tinerii cu sindromul Down. Oficiază o scurtă slujbă religioasă. În sala „Nicolae Colan” a Facultății de Teologie Ortodoxă din Cluj-Napoca asistă la susținerea publică a tezei de doctorat în Teologie a Preasfințitului Părinte Timotei Lauran, Episcopul Ortodox Român din Spania și Portugalia.

2 octombrie: La Centrul de Îngrijiri Paliative „Sfântul Nectarie” din Cluj-Napoca se întâlnește cu grupul de voluntari angrenați în activitățile necesare pentru susținerea centrului. Oficiază o scurtă rugăciune și meditație.

3 octombrie: La cina cu grupul de inițiativă al Asociației „Acțiunea Unită pentru România” formată din credincioși romano-catolici din Berlin care de mai bine de 20 de ani contribuie la finanțarea Școlii „Christiana” din cadrul Centrului Misionar „Sfântul Vasile cel Mare” din Cluj-Napoca.

5 octombrie: Slujește Sfânta Liturghie la Mănăstirea Nicula, slujba parastasului în cimitirul mănăstirii și participă la Simpozionul „Colocviile de la Nicula”, Ediția a IV-a.

6 octombrie: Slujește Sfânta Liturghie la hramul bisericii „Sfântul Toma” din Cluj-Napoca. Oficiază Sfântul Maslu în sobor cu membrii „Cercului Preoțesc” în biserică din parohia Feiurdeni, Prot. Cluj I.

7 octombrie: În sobor de preoți la Cimitirul Militar din Cluj-Napoca oficiază slujba înmormântării credincioasei Maria Todea.

8 octombrie: La Direcția jud. de Sănătate Publică, împreună cu dl. Consilier Eparhial Liciniu Câmpean și cu D-na prof. univ. dr. Maria Mirela Gherman Căprioară, Directorul medical al Centrului de Îngrijiri Paliative „Sfântul Nectarie” din Cluj-Napoca are o întâlnire cu D-na dr. Doina Duma, directorul instituției.

9 octombrie: La Centrul de Îngrijiri Paliative „Sfântul Nectarie” din Cluj-Napoca oficiază o rugăciune și meditație.

11 octombrie: În Aula Magna a Universității Babeș-Bolyai din Cluj-Napoca participă la festivitatea acordării titlului de „Doctor Honoris Causa” părintelui Jean Paul Durand, Rectorul Institutului Catolic din Paris.

13 octombrie: Slujește Sfânta Liturghie și Te Deum pentru Societatea Femeilor Ortodoxe din AOR în Catedrala Mitropolitană. Oficiază vecernia, sfințirea clopotului și a unei Troițe în parohia „Sfântul Marcu” din loc. Florești, Prot. Cluj I.

14 octombrie: Slujește Sfânta Liturghie la hramul Mănăstirii „Cuvioasa Parascheva” din loc. Râșca, prot. Huedin.

15 octombrie: La Centrul de Îngrijiri Paliative „Sfântul Nectarie” din Cluj-Napoca participă la conferința d-lui prof. univ. dr. Samson Ryan Nash de la Univ. din Ohio.

16 octombrie: Rugăciune și meditație în paraclisul Centrului de Îngrijiri Paliative „Sfântul Nectarie” din Cluj-Napoca. Oficiază Sfântul Maslu și sfeștania capelei provizorii de la parohia „Învierea Domnului” din Cluj-Napoca. La Cimitirul Central din Cluj-Napoca oficiază slujba panihidei pentru Vasile Ciomoș.

17 octombrie: Din încredințarea Înaltpreasfințitului Părinte Arhiepiscop și Mitropolit Andrei, conduce conferința de

toamnă la Protopopiatul Dej împreună cu PC dr. Gavril Vârva, Consilier Eparhial.

20 octombrie: Slujește Sfânta Liturghie la hramul paraclisului „Sfântul Luca” de la Spitalul Județean Cluj și hirotonește întru diacon pe masterandul în teologie Alin Ionuț Pop. În cimitirul din Mănăstur oficiază slujba înmormântării credinciosului Vasile Pop-Vancea. Oficiază slujba vecerniei în parohia Vălișoara prot. Cluj I.

21 octombrie: Slujește Sfânta Liturghie la hramul bisericii „Sfinții Mărturisitori pentru Ortodoxie” din parohia Chinteni, prot. Cluj I.

22 octombrie: Slujește Sfânta Liturghie la Mănăstirea Nicula, hirotonește întru preot pe seama Centrului Servicii Sociale din Beclean pe diaconul Alin Ionuț Pop, participă la lansarea cărții vrednicului de pomenire Mitropolitul Bartolomeu: „Misterele Orientului și Creștinismul” editată de dl. prof. univ. dr. Aurel Sasu și conduce lucrările Conferinței Preoților din Protopopiatul Gherla împreună cu PC pr. dr. Gavril Vârva, Consilier Eparhial.

24 octombrie: Asistă la slujba de Te Deum în biserică turdeană „Dintre Români” și conduce lucrările Conferinței Preoților din Protopopiatul Turda împreună cu PC pr. dr. Bogdan Ivanov, Consilier Eparhial.

25 octombrie: În cimitirul Militar din Dej, în sobor de preoți oficiază slujba parastasului pentru Eroii Neamului și participă la festivitățile militare și culturale din Piața Bobâlna. Slujește vecernia și litia în biserică studenților din Complexul Hașdeu și participă la aniversarea tânărului Radu Copil organizatorul taberelor pentru copii și tineret.

26 octombrie: Slujește Sfânta Liturghie în catedrala Mitropolitană.

27 octombrie: Slujește Sfânta Liturghie în biserică „Sfântul Nicolae” din Mociu, prot. Cluj I.

28-29 octombrie: participă la lucrările Sfântului Sinod.

30 octombrie: În paraclisul „Sfântul Nectarie” de la Centrul de Îngrijiri Paliative din Cluj-Napoca oficiază o rugăciune și rostește o scurtă meditație.

Întâlnirea membrilor Asociației Tinerilor Creștini Ortodocși din Cluj

Andreea Păgășan

Reprezentanții parohiali ai Asociației Tinerilor Creștini Ortodocși din parohiile protopopiatului Cluj I și II s-au întâlnit în ședință de lucru marți, 8 octombrie 2013, în sala Teofil Herineanu a Facultății de Teologie Ortodoxă din Cluj-Napoca. Întâlnirea a fost prezidată de Arhiepiscopul și Mitropolitul Andrei și s-a desfășurat în prezența inspectorului de religie al județului Cluj, Pr. Marian Sidon, a directorului Seminarului Teologic Ortodox din Cluj, Pr. Liviu

Vidican, și a coordonatorului activităților de tineret din cadrul Arhiepiscopiei Clujului, Radu Copil.

Înaltpreasfințitul Mitropolit Andrei care a vorbit tinerilor despre păcatele lumii de azi și despre lupta ce trebuie să o poarte cu ispitele: „Lumea noastră este ispitită de două mari patimi: patima banului și patima trupului. Pentru că bietul om și mai ales tânăr fiind este dornic de mâncare, de băutură, de plăceri are nevoie de bani și uite așa se îngemănează cele două patimi și-l prăbușesc totalmente pe om. Noi încercăm să ducem un război cu cel rău și este onorabil dacă îl și câștigăm acest război. Sfântul Pavel scriindu-i lui Timotei, care era un episcop tânăr, îi spunea câteva lucruri extraordinare care sunt de folos și fraților voastre: Nimeni să nu disprețuiască tineretea tale, ci fă-te pildă credincioșilor, cu cuvântul, cu purtarea, cu

dragostea, cu duhul, cu credința, cu curăția. Poate că nu mai are mare relevanță cuvântul curat și sfânt pentru lumea noastră, dar să știți că în față lui Dumnezeu are mare valoare. Și de aceea tot Sfântul Pavel încredințându-vă că frații voastre sunteți tineri cuminiți și în stare să îi incitați și pe alții la o asemenea viață frumoasă, zice în epistola către Filipeni în capitolul 2: Să fiți fără de prihană și curați, fii ai lui Dumnezeu neîntinați, în mijlocul unui neam rău și stricat, întru care străluciți ca niște luminători în lume”.

În cadrul întâlnirii cu reprezentanții parohiali ai Asociației Tinerilor Creștini Ortodocși din județul Cluj, tinerii au discutat atât despre rolul și scopul Asociației, cât și despre proiectele de viitor. A fost prezentat cu acest prilej fiecare reprezentant de tineret din parohiile clujene, iar aceștia la rândul lor au făcut propuneri pentru departamentele și activitățile Asociației. Tinerii au fost informați în finalul discuțiilor despre Festivalul ce va fi organizat de Arhiepiscopia Clujului în luna noiembrie și despre tabăra de formare pentru tinerii „Avantajele Voluntariatului”, organizată de Arhiepiscopia Clujului și Asociația Tinerilor Creștini Ortodocși Cluj, ce este planificată la Colițița în județul Bistrița-Năsăud, în perioada 22-24 noiembrie. Potrivit coordonatorului activităților de tineret din Eparhie, Radu Copil, întâlnirea a avut ca scop stabilirea unei strategii de colaborare în activitățile de tineret ale Asociației și ale parohiilor.

Întâlnirea voluntarilor din taberele Arhiepiscopiei Clujului

În vineri, 6 octombrie 2013, la Cantina din Complexul Hașdeu s-a desfășurat întâlnirea voluntarilor care au fost în taberele de vară organizate de Arhiepiscopia Clujului. De cele patru tabere au beneficiat 330 de copii și adolescenți cu vârsta între 8 și 18 ani, fiind organizate cu sprijinul a 46 de voluntari, majoritatea membri ai Asociației Studenților Creștini Ortodocși Români, filiala Cluj-Napoca. Întâlnirea dedicată voluntarilor din tabere a fost organizată de un grup de 10 adolescenți apropiați Bisericii Studenților, care participă an de an în taberele de vară. De data aceasta, rolurile s-au inversat. Pentru acest eveniment adolescenții au fost cei care au pregătit pentru voluntarii taberelor un program recreativ cu multe jocuri și sarcini de grup asemănătoare cu cele din taberele de vară, dar și o masă festivă cu bucate alese și prăjituri făcute de ei. Voluntarii au vizionat poze din taberele de vară, dar au participat și la jocuri și activități interactive, precum o probă concurs în care au fost evaluate cunoștințele religioase, mimă, sport, puzzle, îndemănare fizică, descoperirea unui citat religios și altele.

Pentru al doilea an, întâlnirea voluntarilor este organizată, pe de o parte, în semn de mulțumire și apreciere pentru tot efortul depus de voluntari în realizarea taberelor de vară, iar pe de altă parte, constituie un prilej deosebit pentru adolescenții de a se implica în activități de voluntariat și de a-și arăta recunoștința față de tinerii care se străduiesc în fiecare an să le organizeze o săptămâna de neuitat în taberele de vară.

Tabără de formare pentru tineri la Colițița

Arhiepiscopia Clujului și Asociația Tinerilor Creștini Ortodocși din Cluj vor organiza în luna noiembrie o tabără de formare pentru tinerii clujeni și bistrițeni. Tabăra va fi intitulată „Avantajele voluntariatului” și va avea loc în perioada 22-24 noiembrie la Colițița, în județul Bistrița-Năsăud. Se pot înscrie pentru a participa tinerii cu vârsta cuprinsă între 14 și 35 de ani din județele Cluj și Bistrița-Năsăud. Tabăra va include un program diversificat cu discuții pe tema avantajele voluntariatului, sesiuni video despre „Voluntariatul în Biserică”, jocuri de grup, cântece la chitară, ateliere practice de litografie, teatru și modelaj, precum și drumeții. Potrivit coordonatorului activităților de tineret din cadrul Arhiepiscopiei Clujului, Radu Copil sunt disponibile pentru tabăra de formare de la Colițița aproximativ 50 de locuri, dintre care 35 au fost alocate județului Cluj, iar 15 au fost oferite Asociației tinerilor creștini ortodocși din județul Bistrița-Năsăud. Taxa de participare va fi de 60 de lei și va include toate cheltuielile legate de transport, cazare și masă. Cei interesați se pot înscrie în această perioadă la responsabilii asociațiilor tinerilor creștini ortodocși din cele două județe. În cazul în care vor fi mai mulți doritori decât locurile disponibile, reprezentanții Asociației Tinerilor Creștini Ortodocși din Cluj vor lua în calcul organizarea ediției a II-a a taberei în weekend-ul următor.

ÎPS ARHIEPISCOPUL ȘI MITROPOLITUL ANDREI

Octombrie 2013

În fiecare luni, între orele 8.00 și 10.00, conduce ședința Consiliului Permanenței Eparhiale.

În fiecare miercuri și vineri, între orele 8.00 și 10.00, predă cursul de Spiritualitate pentru studenții din anii III și IV de la Facultatea de Teologie din Cluj-Napoca.

În fiecare miercuri, între orele 20.30 și 21.00, realizează emisiunea „Cuvântul Ierarhului – spiritualitate creștină pe unde hertziene”, pentru postul de radio „Re-nașterea”.

În fiecare miercuri și vineri, între orele 10.00 și 15.00, acordă audiențe clerului și credincioșilor.

În fiecare sâmbătă, între orele 8.00 și 10.00, predă cursul de Spiritualitate pentru masteranzii Facultății de Teologie din Cluj-Napoca.

1 octombrie (Acoperământul Maicii Domnului): Cu prilejul hramului, oficiază Sfânta Liturghie în biserica Mănăstirii „Acoperământul Maicii Domnului” de la Florești, protopopiatul Cluj II. Rostește cuvântul de învățătură. Este însoțit de P.Cuv. Arhim. Dumitru Cobzaru, exarhul mănăstirilor din Arhiepiscopia Vadului, Feleacului și Clujului.

La sediul TVR Cluj, participă la lansarea proiectului „Toți copiii au nevoie de iubire”, realizând în direct la TVR 3 o emisiune pentru strângerea de fonduri în vederea construirii Centrului social „Sfântul Onufrie” de pe lângă Mănăstirea Florești (responsabil: Protos. Visarion Pașca). Săvârșește slujba Aghiasmei mici și binecuvintează lucrările de reînnoire a capelei din incinta secției de ergoterapie a Spitalului Municipal Cluj-Napoca. Rostește un cuvânt de învățătură.

2 octombrie: La Mănăstirea „Brâncoveanu” de la Sâmbăta de Sus, participă la ședința subcomisiei sinodale întrunită în vederea stabilirii rânduielilor privitoare la primirea la dreapta credință. Primește la reședință pe Preasfințitul Părinte Timotei, Episcopul Ortodox Român al Spaniei și Portugaliei.

3 octombrie: În sala de ședințe a Centrului Eparhial, conduce ședința cu Preacucernicia Părinți Protopopi din Eparhie. Pe strada Eugen Ionesco din Cluj-Napoca, vizitează locul unde va fi construită o nouă biserică. Face o vizită pe șantierul Campusului Teologic „Nicolae Ivan”.

4 octombrie: În sala de festivități a Vilei Diakonia din Cluj-Napoca, participă la „Convenția AA, Unitate în servicii pentru recuperare”. Rostește un cuvânt duhovnicesc.

În capela cimitirului din Luduș, județul Mureș, oficiază o slujbă funebră la căpătâiul adormitei în Domnul, Victoria Damian. Rostește un cuvânt de mângâiere.

5 octombrie: În sala de festivități a Cercului Militar, prezidează întâlnirea cu doamnele preotese din județul Cluj. Rostește un cuvânt duhovnicesc. Este însoțit de P.C. Pr. Bogdan Ivanov, consilierul cultural al Arhiepiscopiei Vadului, Feleacului și Clujului. În Catedrala Mitropolitană, oficiază taina sfinteii Cununii, pentru tinerii George Andrei și Theodora Bucur-Popa. Rostește cuvântul de învățătură.

În biserica din Deleni, protopopiatul Turda, oficiază Taina Sfântului Botez pentru pruncul David-Gabriel, fiul părintelui paroh Daniel Crișan. Rostește un cuvânt de învățătură.

La demisolul bisericii cu hramul „Sfântul Proroc Ilie” din Cluj-Napoca, participă la întâlnirea cu membrii asociației „Oastea Domnului”. Rostește un cuvânt de binecuvântare.

6 octombrie: Oficiază Sfânta Liturghie și rostește cuvântul de învățătură în Catedrala Mitropolitană. În Catedrala Mitropolitană, slujește Vecernia, Paraclisul Maicii Domnului și rostește o cateheză.

7 octombrie: Face o vizită la biserica monument istoric din Feleacu, în vederea pregătirii simpozionului omagial „Mitropolia de la Feleac, 525 ani de la prima mențiune documentară”.

Participă la inaugurarea „Camerei de stimulare senzorială” din cadrul Centrului de Recuperare Psiho-Neuro-Motorie pentru copiii cu handicap „Sfânta Irina” din Turda. Oficiază o slujbă de binecuvântare și rostește un cuvânt duhovnicesc. Este însoțit de domnul Liciniu Câmpian, consilierul social al Arhiepiscopiei Vadului, Feleacului și Clujului. Face o vizită pe șantierul Campusului Teologic „Nicolae Ivan”.

8 octombrie: Prezidează comisia de evaluare a candidaților pentru ocuparea posturilor de preoți parohi în parohiile Cutca (protopopiatul Gherla), Bobâlna (protopopiatul Dej), Finișel, Vultureni (protopopiatul Cluj I) și preot misionar la Centrul Social din Beclean. Săvârșește slujba Punerii Pietrei

de Temelie pentru biserica „Sfinții Ioachim și Ana” de pe strada Câmpul Pâinii din Cluj-Napoca.

9 octombrie: Face o vizită pe șantierul Campusului Teologic „Nicolae Ivan”. La Muzeul de Artă din Cluj-Napoca, participă la momentul festiv organizat în cinstea Domnului Academician Marius Porumb, directorul Institutului de arheologie și Istoria Artei al Academiei Române, cu prilejul aniversării zilei de naștere și a 50 de ani de activitate științifică. Rostește un cuvânt de binecuvântare. Primește la reședință pe Domnul Profesor Felix Unger, Președintele Academiei de Științe și Arte de la Salzburg.

10 octombrie: În Aula Magna a Universității Babeș Bolyai, participă la solemnitatea acordării titlului de Doctor Honoris Causa, Domnului Profesor Felix Unger. Participă la lucrările Simpozionului Internațional „Credință și politică. Sfinții Împărați Constantin și Elena, promotori și apărători ai libertății religioase”, organizat de Facultatea de Teologie Ortodoxă din Cluj-Napoca. La Reședința Mitropolitană, participă la întâlnirea membrilor români ai Academiei de Științe și Arte din Salzburg.

Împreună cu Domnul Profesor Felix Unger, vizitează șantierul Campusului Teologic „Nicolae Ivan”, Universitatea de Medicină și Farmacie, precum și câteva secții ale Spitalului Județean Cluj.

11 octombrie: Împreună cu Domnul Profesor Felix Unger, vizitează Catedrala Mitropolitană, Muzeul Mitropoliei, Muzeul de Artă și alte obiective turistice din municipiul Cluj-Napoca.

Conduce la aeroport pe Domnul Profesor Felix Unger.

IPS Andrei după Sfânta Liturghie în biserica din parohia Spermezeu, 21 octombrie 2013.

În sala de ședințe a Hotelului „Grand Italia” din Cluj-Napoca, participă la întâlnirea organizată de domnul doctor Mihai Lucan, unde au fost prezenți aproximativ 250 de pacienți care au suferit un transplant renal. Rostește un cuvânt duhovnicesc.

În Catedrala Mitropolitană, slujește Vecernia, Acatistul Bunei Vestiri și rostește un cuvânt de învățătură. Hirotesește duhovnic pe părintele Horea Niculae Baciu din parohia Geaca, protopopiatul Gherla.

12 octombrie: În biserica din Căpușu Mic, protopopiatul Huedin, participă la solemnitatea acordării titlului de Cetățean de Onoare al Comunei Căpușu Mare, Domnului Profesor Universitar Ionel Haiduc, Președintele Academiei Române. Săvârșește o slujbă de Te-Deum și rostește un cuvânt duhovnicesc. În biserica din Cojocna, protopopiatul Cluj I, oficiază Taina Sfântului Botez, pentru prunca Elena, fiica părintelui paroh, Rednic Georgel. Rostește un cuvânt de învățătură.

13 octombrie: În biserica din Coșbuc, protopopiatul Năsăud, săvârșește Sfânta Liturghie și rostește cuvântul de învățătură. Hirotesește diacon pe tânărul Vasile Marius Abrudan. Hirotesește întru iconom pe părintele paroh Iuliu Morariu. Acordă distincția „Crucea Transilvană” domnului Niculae Anghel, primarul comunei și domnului Pavel Sângeorzan, fiu al satului.

La Centrul Mitropolitan de Iași, se întâlnește cu Înaltpreasfințitul Părinte Teofan, Mitropolitul Moldovei și Bucovinei.

14 octombrie (Sfânta Cuvioasă Parascheva de la Iași): În sobor de arhieriei, pe un podium special amenajat în apropierea Catedralei Mitropolitane din Iași, cu prilejul hramului, oficiază Sfânta Liturghie.

Face o vizită la Mănăstirea Sihăstria și la Mănăstirea Neamț. Este însoțit de P.Cuv. Protos. Simion Pinte, slujitor la Catedrala Mitropolitană din Cluj-Napoca și de domnul Valentin Vesa, secretarul eparhial al Arhiepiscopiei Vadului, Feleacului și Clujului.

15 octombrie: În biserica Mănăstirii Neamț asistă la Sfânta Liturghie. Face o vizită pe șantierul Campusului Teologic „Nicolae Ivan”.

16 octombrie: La Teatrul Național din Cluj-Napoca, asistă la punerea în scenă a Operei Aida de Giuseppe Verdi. Este însoțit de domnul Valentin Vesa, secretarul eparhial al Arhiepiscopiei Vadului, Feleacului și Clujului.

17 octombrie: La sediul protopopiatului Beclean, prezidează conferința preoțească. Este însoțit de P.C. Pr. Nicolae Buda, inspectorul eparhial al Arhiepiscopiei Vadului, Feleacului și Clujului. Vizitează biserica parohiei Beclean I (paroh: Pr. Vasile Cherhaț). În parohia Dej-triaj (paroh: Pr. Emanuel Banc), vizitează locul unde urmează să se deschidă un nou punct de slujire. Face o vizită în localitatea Făget, protopopiatul Cluj II, în vederea construirii unui centru social.

În capela Seminarului Teologic Ortodox Român din Cluj-Napoca, oficiază Taina Sfântului Botez pentru prunca Mara Petra Dragomir. Rostește un cuvânt de învățătură.

18 octombrie: Face o vizită pe șantierul Campusului Teologic „Nicolae Ivan”. În Catedrala Mitropolitană, slujește Vecernia, Acatistul Mântuitorului și rostește un cuvânt de învățătură.

19 octombrie: În biserica din Apahida, protopopiatul Cluj I, oficiază slujba Parastasului pentru adormitul în Domnul, Sabin Diț preotul. Rostește un cuvânt de învățătură.

În biserica din parohia Valea Lupșii, județul Alba, oficiază taina Sfinteii Cununii pentru tinerii Bogdan Nicolae și Rodica Cioara. Rostește cuvântul de învățătură.

Se întâlnește cu ieromonahul Rafail Noica. În Catedrala Mitropolitană, asistă la Vecernie și slujește la Litie.

20 octombrie: Săvârșește o slujbă de binecuvântare a lucrărilor la biserica din Lita, protopopiatul Cluj I. Slujește Sfânta Liturghie și rostește cuvântul de învățătură. Hirotonește preot pe diaconul Vasile Marius Abrudan pe seama parohiei Bobâlna, protopopiatul Dej și diacon pe tânărul Nicolae Adrian Sănitariu. Acordă părintelui paroh, Iuliu Gorea, distincția „Crucea Arhiepiscopală”.

În Catedrala Mitropolitană, slujește Vecernia, Paraclisul Maicii Domnului și rostește o cateheză.

21 octombrie (Sfinții Mărturisitori Ardeleni): Săvârșește Sfânta Liturghie în biserica din parohia Spermezeu (paroh: Pr. Simon Buta), protopopiatul Beclean. Rostește cuvântul de învățătură. Hirotonește preot pe diaconul Nicolae Adrian Sănitariu, pe seama parohiei Finișel, protopopiatul Cluj I și diacon pe tânărul Nicolae Muntean.

În filia Agrieșel, a parohiei Agrieș (paroh: Pr. Timofte Găurean), protopopiatul Beclean, oficiază slujba Punerii Pietrei de Temelie pentru o nouă biserică și săvârșește slujba de sfințire a Altarului de vară construit în apropiere. Rostește un cuvânt de învățătură.

În parohia Viile Tecii, protopopiatul Bistrița, oficiază Taina sfântului Botez pentru pruncul Alexandru, fiul părintelui paroh Daniel Bogdan. Rostește cuvântul de învățătură.

22 octombrie: Împreună cu domnul Ovidiu Crețu, primarul municipiului Bistrița, vizitează șantierul de amenajare a Centrului Social al protopopiatului din localitate.

În sala de ședințe a protopopiatului Bistrița prezidează conferința preoțească.

Vizitează locul unde va fi construită noua biserică a parohiei nou-înființate Vișoara II (paroh: Pr. Călin Sigartău), protopopiatul Bistrița. Este însoțit de P.C. Pr. Iustin Tira, vicarul administrativ al Arhiepiscopiei Vadului, Feleacului și Clujului. Face o vizită pe șantierul Campusului Teologic „Nicolae Ivan”.

23 octombrie: Înregistrează un interviu pentru emisiunea „Lumea Credinței” de la TVR.

În sala de festivități a Hotelului „City Plaza” din Cluj-Napoca, participă la recepția oferită de excelența sa Magdó János, consulul Republicii Ungare cu prilejul sărbătorii naționale a Ungariei.

24 octombrie: La sediul protopopiatului Năsăud, prezidează conferința preoțească. Este însoțit de P.C. Pr. Cristian Baciu, consilierul bisericesc al Arhiepiscopiei Vadului, Feleacului și Clujului. Împreună cu domnul Gheorghe Ioan Vușcan, Prefectul Județului Cluj, inspectează șantierul Campusului Teologic „Nicolae Ivan”, în vederea pregătirii momentului inaugural.

25 octombrie: Cu prilejul Zilei Armatei Române, la monumentul din spatele Catedralei Mitropolitane, oficiază o slujbă de pomenire a eroilor neamului românesc și rostește un cuvânt duhovnicesc. În Catedrala Mitropolitană, asistă la Vecernie și slujește la Litie.

26 octombrie: Săvârșește Sfânta Liturghie în biserica cu hramul „Sfântul Dimitrie cel Nou” din cartierul clujean Gheorgheni. Rostește cuvântul de învățătură. Hirotonește întru preot pe diaconul Nicolae Muntean, pe seama parohiei Cutca, protopopiatul Gherla și diacon pe tânărul Călin Traian Variu. Este însoțit de P.C. Pr. Vasile Stanciu, decanul Facultății de Teologie din Cluj-Napoca.

Participă la festivitatea de inaugurare a noii piste de decolare/aterizare a Aeroportului Internațional „Avram Iancu” din Cluj-Napoca. Oficiază o slujbă de mulțumire și rostește un cuvânt de binecuvântare. Este însoțit de domnul Sorin Călea, directorul economic al Arhiepiscopiei Vadului, Feleacului și Clujului. Se deplasează la București în vederea participării la sărbătoarea hramului Catedralei Patriarhale.

27 octombrie: Pe Altarul de vară din curtea Catedralei Patriarhale din București, în sobor de arhieriei, având în frunte pe Preafericitul Părinte Daniel, Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române, oficiază Sfânta Liturghie. În Aula „Teoctist Patriarhal” din Palatul Patriarhal, participă la faza națională a concursului de coruri „Lăudați pe Domnul”.

28 octombrie: Cu binecuvântarea Preafericitului Părinte Patriarh Daniel, în Catedrala Patriarhală, înconjurat de un sobor de arhieriei săvârșește Sfânta Liturghie și rostește cuvântul de învățătură. În Aula „Teoctist Patriarhal” din Palatul Patriarhal, participă la ședința solemnă a Sfântului Sinod al Bisericii Ortodoxe Române, dedicată Anului omagial al Sfinților Împărați Constantin și Elena. Face o vizită la Mănăstirea Cernica. Împreună cu Înaltpreasfințitul Părinte Laurențiu, Mitropolitul Ardealului, prezidează ședința celor două Sinoade Mitropolitane din Transilvania. În Sala Mitropoliților din Palatul Patriarhal, prezidează ședința Sinodului Mitropolitan al Mitropoliei Clujului, Maramureșului și Sălajului.

29 octombrie: În Sala Sinodală din Palatul Patriarhal, participă la ședința de lucru a Sfântului Sinod al Bisericii Ortodoxe Române.

30 octombrie: În clădirea „Casino” din Parcul Central din Cluj-Napoca, participă la lansarea cărții principelui Radu Duda, „Trei poduri peste lume”. La spitalul județean îl vizitează pe părintele Viorel Stanciu de la parohia Vișoara I, protopopiatul Bistrița.

31 octombrie: La sediul protopopiatului Huedin, prezidează conferința preoțească de toamnă. Este însoțit de P.Cuv. Arhim. Dumitru Cobzaru, exarhul mănăstirilor din Arhiepiscopia Vadului, Feleacului și Clujului. În sala de concerte a Teatrului de vară din Bistrița, participă la spectacolul folcloric „Dă Doamne la lume bine” organizat în vederea strângerii de fonduri pentru finalizarea Centrului de tineret de la Sângeorz-Băi (responsabil: Pr. Tudor Mudure).

A consemnat, Arhid. Claudiu Ioan Grama

Festivalul tinerilor ortodocși din Arhiepiscopia Clujului

Andreea Păgășan

Arhiepiscopia Vadului, Feleacului și Clujului organizează în luna noiembrie în parcul sportiv „Iuliu Hațieganu” din Cluj-Napoca, o primă ediție a Festivalului Tinerilor din Eparhie. Ideea acestui festival a fost inspirată de către Înaltpreasfințitul Părinte Arhiepiscop și Mitropolit Andrei, care dorește o mai dinamică implicare a parohiilor și a preoților în ceea ce privește pastorația tinerilor, de care depinde viitorul societății.

Ateliere de creație și activități recreative

Festivalul tinerilor din Arhiepiscopia Clujului are ca temă generică un citat al părintelui Arsenie Papacioc „Dacă tineretea ar ști și bătrânețea ar putea...”. Manifestarea va fi structurată pe mai multe secțiuni, dintre care două de creație: eseu și pictură, unde participanții vor trebui să compună un eseu pornind de la citatul părintelui Arsenie Papacioc și să realizeze desene sau picturi ce să illustreze tema generică a festivalului. Va fi și o secțiune de muzică, la care se vor putea înscrie coruri, formații vocale și instrumentale, precum și tineri interpreți ce vor putea prezenta un repertoriu fie religios, popular, folk, pop sau clasic. Tinerii pasionați de teatru vor putea prezenta în cadrul festivalului un fragment sau un act dintr-o piesă de teatru clasică sau modernă, iar cei pasionați de media vor putea realiza scurte filmulețe sau documentare cu activitățile tinerilor din parohii, precum și preocupările lor de zi cu zi. Vor fi și secțiuni de dansuri de societate sau populare și de sport în care se vor organiza concursuri și întreceri sportive.

O manifestare a tinereții în Arhiepiscopia Clujului

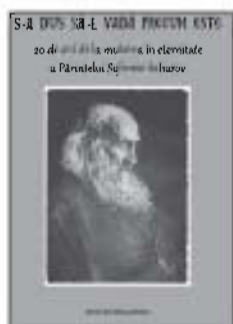
Activitățile ce vor fi organizate în cadrul festivalului tinerilor din Arhiepiscopia Clujului se adresează tuturor tinerilor din parohiile urbane sau rurale din județele Cluj și Bistrița-Năsăud și vor fi coordonate de preoți, profesori de religie și voluntarii Asociațiilor Tinerilor Ortodocși, înființate la nivelul protopopiatelor. Potrivit consilierului cultural al Arhiepiscopiei Clujului, Pr. Bogdan Ivanov, o primă etapă a festivalului este cea parohială, ce presupune organizarea și desfășurarea activităților artistice și recreative în cadrul tuturor parohiilor de pe raza celor nouă protopopiate ale eparhiei. Această etapă va avea loc până pe data de 2 noiembrie 2013, după care va urma o selecție la nivel de protopopiat, care se va încheia pe data de 9 noiembrie anul curent. Gala Festivalului este programată pe data de 16 noiembrie în parcul sportiv universitar „Iuliu Hațieganu” din municipiul Cluj-Napoca. Părintele Bogdan Ivanov a declarat că se dorește ca acest eveniment să fie unul public, să aibă mulți spectatori și participanți, astfel încât să fie o manifestare a tinereții sub auspiciile Bisericii, instituție ce vine în întâmpinarea nevoilor, a orizontului de așteptări și a preocupărilor tinerilor. Miza festivalului este aceea de a dinamiza și de a crea astfel de acțiuni la nivelul parohiilor, fiind foarte important ca pe lângă parohii să se contureze anu-

mite comunități de tineri, astfel aceștia să aibă sentimentul că este un spațiu al lor în care își pot exprima preocupările și organiza activități specifice categoriei lor de vârstă și că nu este un spațiu în care ei trebuie să se inhibe și să își reprime felul lor de a fi. Părintele Bogdan Ivanov, consilierul cultural al Arhiepiscopiei Clujului: „Sperăm să fie o activitate constructivă, benefică și, de ce nu, dătătoare de ton în ceea ce privește schimbarea de atitudine a noastră în raport cu tinerii, pentru a-i deschide pentru Biserică, pentru a-i face curioși și pentru a le oferi posibilitatea să își manifeste tineretea în Biserică și să o trăiască așa cum Dumnezeu ne învață să o trăim”.

EDITURA RENAȘTEREA

OFERTE

S-A DUS SĂ-L VADĂ PRECUM ESTE
20 de ani de la mutarea în eternitate
a părintelui Sofronie Saharov
471 pag., format: 135x200 mm
Preț 30 LEI.

CUVINTELE BĂTRÂNILOR
Părintele Dionysios Tatsis
100 pag., format 135x210 mm.
Preț 7 LEI.

SF. CRICORIE DE NAZIANZ.
618 pag., format 145x210 mm.
Preț 25 LEI.

VICTOR CONSTANTIN MAXIMUS
AUGUSTUS. VIAȚA SFÂNTULUI
CONSTANTIN,
40 pag., format 150x230 mm.
Preț 4 LEI.

MISTERELE ORIENTALE
ȘI CREȘTINISMUL
212 pag., format 135x200 mm.
Preț 25 LEI.
(Carte distribuită de Editura Eikon)

PĂRINTELE GEORGES FLOROVSKY.
ȘCHIȚĂ BIOGRAFICĂ
282 pag., format: 145x210 mm
Preț: 15.00 Lei

COMITETUL DE REDACȚIE:

Președinte:
ÎPS Arhiepiscop și Mitropolit ANDREI ANDREICUȚ

Vicepreședinte:
PS Episcop vicar VASILE SOMEȘANUL

Membri:
Consilier cultural Pr. dr. Bogdan Ivanov, Conf. dr. Radu Preda,
Pr. prof. univ. dr. Vasile Stanciu, Pr. dr. Liviu Vidican-Manci

Director:
Pr. dr. Cătălin Pălimaru

RENAȘTEREA

Editura Renașterea • Piața Avram Iancu, 18
400117, Cluj-Napoca • Telefon / Fax 0264-59.96.49
Internet: www.renasterea-cluj.ro
E-mail: revista@renasterea-cluj.ro

CUI (CF) 4547095
IBAN: RO79RNCB0106026604400017 BCR Cluj (Revista RENAȘTEREA)
ISSN: 1223-4435

Redactor responsabil:
Pr. Florin-Cătălin Ghiț

Tehnoredactor: Pr. Eugen Mera

DIFUZAREA:
Pr. Nicolae-Dragoș Kerekes

COLABORATORI PERMANENȚI:
Pr. Ioan Bizău, Elena Chirceș, Doina Curticăpeanu, Cezar Login,
Pr. Grigore Diru Moș, Marcel Munteanu, Alexandru Nemoianu,
Aurel Sasu, Paul Siladi, Nicolae Turcan

Foaie editată de Asociația Studenților Creștini Ortodocși Români, filiala Cluj-Napoca

Moartea și mărinimia incandescentă a copiilor

Gabriela Bulgaru

Moartea e prezentă printre noi în fiecare zi, dar dacă nu avem de-a face cu ea prin spitale, pe la urgențe sau prin alte locuri ale muribunzilor, o ignorăm ori o evităm cu acrivie, ea nefiind a noastră sau fiind ascunsă într-un plan îndepărtat al bătrâneților noastre, peste câteva zeci de ani, oricum într-o mare aură de incertitudine. Până într-o zi când inevitabilul se produce în sânul familiei și, preț de câteva zile, experimentăm neînțelesul și tristețea morții, a doliului...

Bunicul meu a dus decenii multe în spate... curând avea să fie înmormântat. Mi-era imposibil să ajung acolo din cauza distanței de peste 500 de kilometri și a altor motive care se adunaseră. Purtam deja doliu în îmbrăcăminte. Sufletește încercam sentimente diverse, de la teama de moarte și disperarea omului care conștientizează că moartea se poate produce pe neașteptate oricând, până la nădejdea creștinului care crede în Înviere și care acceptă moartea ca pe o trecere spre cealaltă lume la care ne cheamă Dumnezeu și pentru care trebuie să ne pregătim.

Am mers la școală. La ore, elevii m-au umplut de energie și timpul trecea parcă ușor. Simțeam totuși că nu mai am răbdarea de fiecare zi și așteptam momente dese de respiro și reculegere. În vioiciunea lor, copiii din clasa a V-a ajunseseră destul de repede să aprindă sala de gălăgie și neatentie. Îi scăpasem de sub control și m-am supărat. I-am întrebât dacă s-au gândit de ce sunt îmbrăcați în negru. Un băiat mi-a răspuns vesel: „purtăți doliu!” și pronunțând cuvântul, toți copiii și-au venit în fire, au făcut liniște și au devenit serioși. Știu că e un lucru grav. Și atenționându-i că veselie, cântecelele și lecția amuzantă nu înlocuiesc atenția și ordinea de bun-simț, am schimbat foaia și le-am vorbit despre cât de important este să-ți prețuiești bunicii. Iar copiii au schimbat și ei foaia cu mine. În nici două minute au venit la mine și mi-au dăruit cartonașe din colecția lor de personaje *Ice Age*, cărți de joc cu animăluțe, magneți de frigider. De unde le-au scos?!

Astfel și-au încercat ei puterea delicată de a consola, de a mângâia, de a înveseli. Poate că aceasta este mărinimia și mângâierea vindecătoare pe care ar trebui să o avem față de ceilalți în dipele îndoliate și, mai mult, în expectativa iminentă a morții. Generalizând, poate, că aceasta este seninătatea și calmul acceptării, de care vorbeau părinții optineni, a tot ceea ce ne aduce fiecare zi. Și ce e mai frumos decât un om senin care are nădejdea ajutorului lui Dumnezeu în toate zilele vieții sale, care îi ridică și pe ceilalți, umplându-i de curaj și încredere?

Sfinți, Oameni, Cuvinte într-un pelerinaj

Primul pelerinaj organizat de ASCOR Cluj-Napoca în anul universitar 2013-2014

Lorena Sacaliș

Nu cu mult timp în urmă, ne-am propus să cunoaștem mai bine sfinții români și să mergem să le aducem cinstire prin închinarea la moaștele lor și prin căutarea folosului duhovnicesc, luând drumul mănăstirilor din țara noastră.

Primul pelerinaj al noului an universitar organizat de Asociația Studenților Creștini Ortodocși (ASCOR), filiala Cluj-Napoca, a început la data de 11 octombrie, când 13 membri vechi și noi ai asociației au pornit înspre Mănăstiri

Râmeț, pentru a participa la privegherea săvârșită de obștea numeroasă a locașului sfânt, loc unde am și poposit peste noapte. Odată ajunși, valesă răsuna de vocile maicilor care îl slăveau pe Dumnezeu cu glas smerit și care aduceau cântări de laudă în cinstea sfinților prăznuiți, Prov, Tarah și Andronic.

Lumina ștersă din interiorul bisericii ascundea, printre alte icoane și sfinte moaște, și icoana Maicii Domnului Pantanassa, moaștele Sfântului Ghelasie și un mic papuc al Sfântului Efreem cel Nou, prieteni atât de apropiați ai Bisericii Studenților din campusul universitar Hasdeu. Privirile vii și glasurile atât de familiare ale maicilor ne-au încredințat că tocmai acești „prieteni” ne-au deschis porțile.

Cuvinte de foc de la Maica Ierusalima, stareța Mănăstirii Râmeț

Dimineața de sâmbătă, foarte devreme, toaca ne chema la rugăciune. Nu știam încă ce ne pregătește Dumnezeu... Odată cu săvârșirea Sfintei Liturghii, maica stareță Ierusalima, nepoata lui Onisifor Ghibu, plecată de la 11 ani de acasă la Mănăstirea Prislop cu gând de monahism, ne-a adăpostit la loc retras pentru două ore, în pridvorul stăreției. De ce aceasta? Aveam să aflăm că cea din fața noastră pășește pe treptele mănăstirii de 60 de ani, din care 40 de ani i-a petrecut ca stareță a marii obști de la Râmeț. Fundamentele vieții monahale le-a deprins chiar prin apropiata oblăduirea a Părintelui nostru, Arsenie Boca. Luată de amintirile care îi apar în minte doar la rostirea acestui nume, Maica stareță începe a spicui câteva cuvinte din cele auzite din timpul viețuirii sfinției sala în obștea Mănăstirii Prislop: „Nu fiți cuire purtătoare de haine!”, „Nu vă cătrăniți când sunteți înțepate! Învațați-vă cu răbdarea și fiți atente, că va veni vremea când o să mâncați cu lingurița!” sau „Să vă luptați să vă simplificați cât mai mult viața!”. Maica Ierusalima, omul care s-a luptat piept la piept cu securitatea vremurilor comuniste, omul care a dat un suflu înviorător Mănăstirii Râmeț prin multă osârdie și râvnă, scapă lacrimi când vorbește de suferințele unei mame îndurerate venite pentru copilul ei la mănăstire pentru a cere ru-

găciune și sfat. Văzându-ne tineri, ne amintește și ne povățuiește: „Pe la casa părinților să nu mergeți cu mâna goală!”.

La Mănăstirea Măgura-Jina, Părintele Nikon îi întâmpină mereu pe tineri cu multă dragoste

Timpul ne grăbea, căci voiam cu toții să petrecem slujba vecerniei de duminică în sânul altor văi, aproape de Sebeș, la Mănăstirea Măgura-Jina, departe de zgomotul mașinilor, de

semnalul telefonic și de aglomerație, unde Părintele Nikon ne aștepta cu zâmbet viu, binecuvântându-ne și îmbrățișându-ne părintește. Aici, prima obște întemeiată, pentru a putea găsi rugăciune departe de mersul veacului acestuia, și-a făcut chilia într-un vagon, ce a rămas peste ani tot acolo, ca mărturie a smereniei și lepădării de sine a viețuitoarelor mănăstirii.

De la maicile și surorile care își pleacă smerite capul la vederea noilor veniți, până la dealurile care ascund ruinele unor case uitate de modernitate, toate ascund o taină ce ne va fi destăinuită a doua zi, când, după Sfânta Liturghie, Părintele Nikon voiește a ne vorbi cuvinte de folos. Cu o botă pe post de reazăm și cu un pas ușor, Părintele ne aduce pe vârful de deasupra mănăstirii. Ne vorbește despre ascultarea de duhovnic și despre bucuria reciprocă izvorâtă din aceasta, despre căsătorie și monahism, despre mersul lumii de astăzi și despre nevoia noastră vie după Dumnezeul cel viu. Soarele tot scade, noi coborâm oprindu-ne din loc în loc, mereu pentru „un ultim cuvânt”. Adunând mult folos din răspunsurile pline de înțelepciune ale Părintelui Nikon, cerem binecuvântare de drum și pornim încet spre casă.

Un ultim popas la biserica de pe Cetățuia din Alba-Iulia

E acum timpul vecerniei închinată Preacuvioasei Maici Parascheva și la biserica de pe Cetățuia din Alba-Iulia e vreme de priveghere. Intrăm și aici, ca ultim popas, bucurându-ne de cuvântul Părintelui Florin Botezan și de cântările de la strană, după care ne îndreptăm spre Cluj.

Trei zile în care ne-am bucurat de cuvinte folositoare, unii de alții și de locuri sfințite prin jertfa unor oameni care și-au pus viața pentru Dumnezeu.

ASCOR Cluj la un nou început de an universitar

Tatiana Onilov

Asociația Studenților Creștini Ortodocși Români (ASCOR) din Cluj-Napoca a reluat din plin toate activitățile dedicate tinerilor și studenților căutători de frumos și adevăr. Anul universitar 2013-2014 pare a fi unul la fel de promițător pentru tinerii doritori de a descoperi valorile creștin-ortodoxe, frumusețea valorilor neamului românesc și bucuria de a fi în mijlocul unei organizații cu suflu tineresc, pentru că membrii activi ai ASCOR vin cu propuneri mai vechi, dar și mai noi.

Ca și în anii precedenți, în luna octombrie a fost dat startul pelerinajelor organizate de ASCOR. Împreună descoperire a lăcașurilor sfinte, unde rugăciunile curg lin și neîntrerupt pe cărări românești, unde tinerii sunt primiți cu o deosebită dragoste și căldură de către povățuitorii monahi și monahii, sunt adesea prilejuri unice de legare a unor prietenii adevărate și de îmbogățire duhovnicească, reprezentând o sursă de întărire în credință. Drumețiile pentru descoperirea vieții monahale, pelerinajele tradiționale, se desfășoară în fiecare lună. La început de decembrie, ASCOR și un număr mare de membri ai comunității Bisericii Studenților din campusul universitar Hasdeu se îndreaptă cu bucurie și dorire spre Prislop, pentru a se închina la mormântul Părintelui Arsenie Boca, iar la întoarcere pentru a face un popas la Aiud, unde Sfinții pământului românesc îi așteaptă an de an. Și cum e frumos să se întâmple în timpul postului Nașterii Mântuitorului nostru, Iisus Hristos, ascoriștii se pregătesc foarte serios și învață cele mai frumoase colinde pentru a merge la mănăstiri și a vesti bucuria venirii pe pământ a Mântuitorului. Timpul pelerinajelor este potrivit în orice perioadă a anului, de aceea ASCOR Cluj invită studenții la peregrinări duhovnicești din brumărel până în luna lui cupțor.

Pentru ca viața studențească să nu fie presărată doar cu emoțiile de dinaintea și din timpul examenelor, ASCOR Cluj vine cu o vastă paletă de ateliere, unde tinerii pot petrece timpul în duhul prieteniei, al creativității și al descoperirii valorilor românești prin intermediul lucrului manual, al cântecelor și al dansurilor. Oana-Raluca Băilă, vicepreședinta ASCOR Cluj, este persoana care îi provoacă pe studenți să descopere și să îndrăgească tot ce înseamnă tradiții românești. Iată de ce, multe din atelierele ASCOR, precum cel de creștături în lemn și cel de meșteșuguri tradiționale, activitatea de căutare a costumelor populare în satele românești au drept scop deschiderea unei ferestre spre revalorificarea și prețuirea neamului românesc. Mai mult decât atât, Oana-Raluca Băilă nu scapă nicio ocazie pentru a scoate din cuferul său costumele populare adunate de-a lungul anilor și de a le oferi spre purtare tinerilor în timpul marilor sărbători, ca o amintire a vremurilor când portul tradițional înfrumuseța biserica strămoșilor noștri. Anul acesta, tot la propunerea Oanei-Raluca Băilă, ASCOR Cluj desfășoară cursul de dansuri populare românești. Acesta se dovedește a fi un atelier care se bucură de o mare popularitate, întrucât cei peste 40 de tineri care se prind în horă spun că prin intermediul dansurilor descoperă frumusețea pașilor din diferite regiuni ale României, dar și etnografia satului românesc.

Voluntarii ASCOR invită tinerii să participe la atelierul de toacă, oferindu-le posibilitatea să deprindă și să învețe ritmul care cheamă la rugăciune în cadrul slujbelor din Biserica Ortodoxă. De asemenea, continuă atelierul de chitară, iar cel de colinde va începe în a doua jumătate a lunii noiembrie.

Pentru iubitorii de lucru manual, se desfășoară atelierele de cruciulițe și metaniere, de litografii și de alte activități periodice, cum ar fi, de exemplu, munca pentru renovarea unui foisor din Grădina Botanică.

Și celelalte evenimente filantropice ale ASCOR vor continua anul acesta. Sunt așteptați cât mai mulți tineri pentru a se implica în activitățile dedicate copiilor de la Liceul pentru deficienți de vedere, bătrânilor de la azilurile din Cluj-Napoca, dar și altor pături sociale vulnerabile.

Mai mult decât atât, pe parcursul anului, la demisolul Bisericii Studenților, unde ASCOR și membrii acestei comunități organizează numeroase evenimente cultural-artistice, vor avea loc expoziții de fotografii, vernisaje, întâlniri inedite cu invitați deosebiți și alte activități, precum ar fi cursurile de jurnalism, limba engleză și limba rusă.

Nu vor lipsi evenimente ca sfințirea căminelor și tradiționalele tabere pentru copii, tineri și studenți organizate an de an în locuri de o frumusețe rară.

Tinerii mai sunt așteptați în fiecare zi de marți, joi și duminică la discuțiile Părintelui Ciprian Negreanu, preotul misionar al Bisericii Studenților, timp de aflare a răspunsurilor, de înțelegere a Evangheliei și de o adevărată creștere duhovnicească.

Cursuri de dans... cu haz

Iulia Anamaria Mureșan

Incepând cu data de 7 octombrie 2013, tinerii ascorigi clujeni s-au încumetat să se prindă într-o mare horă, care să-i treacă prin istoria culturală și etnografică a satului românesc, în sânul căruia, acordurile muzicale tradiționale și bătaia ritmică a picioarelor s-au cristalizat sub forma unei armonioase împletiri de pași de dans curat și cu adevărat înveselitor.

Unii - cunosători deja, alții - cu totul novici, fiecare din cei cincizeci de participanți au avut multe de învățat până acum din eleganța și acuratețea profesorilor profesioniști - Camelia și Neluțu Motoc.

Pasul sincopat, „Vârf-toc-ul” și mai ales piruetele (în cazul fetelor) au cam dat bătăi de cap la început, însă nădăjduim că până la agapa de dinaintea Postului Nașterii Domnului nostru, Iisus Hristos, să putem oferi publicului o reprezentare respectabilă, după care dansatorii vor lua o pauză... de post.

În cele ce urmează, vom prezenta câteva păreri ale cursanților despre această activitate:

Iulia Mureșan: *Ce te-a determinat să vii la cursul de dans tradițional?*

Camelia Felecan: *Dragostea de dansul popular, dorul de el și ascorigii.*

I.M.: *„Dorul de...” - să înțeleg că ai făcut dansuri și înainte?*

C.F.: *Da. Când eram în clasa a IV-a.*

I.M.: *Cam cât timp?*

C.F.: *Hm... cam trei sau patru ani.*

I.M.: *Având în vedere experiența de dinainte, simți că ai învățat ceva nou la cursuri?*

C.F.: *Am învățat să joc cu mai mulți parteneri - cred că acesta e un avantaj -, am învățat că trebuie să ne adaptăm după celălalt, că degeaba știi un joc din punct de vedere tehnic, dacă nu te lași mânuit de ritm, de piesă și de partener și am învățat să fiu cu ceilalți, cu ascorigii noștri, petrecând frumos timpul împreună.*

I.M.: *Ce părere ai despre profesorii noștri?*

C.F.: *Mă bucur foarte tare că sunt foarte lași, în sensul că nu ne cer lucruri stricte, că e mai multă dragoste de dans decât neapărat interes pentru perfecțiune tehnică, că dansăm pentru a ne simți bine, mai mult decât în scopul câștigului material sau altceva de acest fel. Îmi sunt foarte dragi.*

I.M.: *Ce ți s-a părut cel mai frumos din ceea ce am făcut până acum la aceste cursuri și mă refer aici la pașii de dans?*

C.F.: *Cel mai frumos... Pentru că sunt fată, îmi plac piruetele (râde); îmi place faptul că știm să le facem singure și că putem fi mai stăpâni pe joc dacă știm să le mânuim cât de cât.*

I.M.: *Dar cel mai dificil?*

C.F.: *Pasul de Bihor, cred că e un răspuns unanim valabil (râde), în sensul că e mai greu la început, până îți intri în ritm.*

I.M.: *Cum crezi că te vor ajuta pe viitor aceste cursuri?*

C.F.: *Cred că mă vor ajuta să mă deschid mai mult și în ceea ce privește dansul, și în relația cu oamenii, și în sensul înțelegerii, a legării unor prietenii. Cred că orice lucru care te apropie de om este o șansă pe care nu trebuie să o ratezi.*

I.M.: *Dacă aceste cursuri se vor continua și după post, ai vrea să participi în continuare?*

C.F.: *Da! Dacă nu se ivește altceva, da!*

Alt participant, Petrișor, care nu face parte din ASCOR Cluj, dar care a fost invitat la acest curs de către o membră a asociației noastre, este și el încântat:

I.M.: *Ce ți-a plăcut cel mai mult din ceea ce am învățat până acum?*

Petrișor: *Îmi place... tot! Poate cel mai mult piruetele (râde).*

I.M.: *Cum crezi că te vor ajuta pe viitor aceste cursuri?*

P.: *Cred că de acum, dacă voi fi invitat la nunți sau la alte astfel de evenimente, voi ști ce trebuie să fac. Poate mă vor ajuta și să mă mișc mai puțin... „de lemn” (râde).*

I.M.: *Cum ți se par profesorii noștri?*

P.: *Sunt super! Sunt deschiși, te ajută, îți explică și de cincisprezece ori dacă e nevoie.*

I.M.: *Dacă aceste cursuri se vor continua și după post, ai vrea să participi în continuare?*

P.: *Da, desigur. Mi-a plăcut foarte mult de la prima ședință. Am văzut că unii oameni au venit, au plecat, dar eu vreau să continui.*

Așadar, doritorii și iubitorii de dans tradițional românesc, de voie bună și de comuniune frățească, sunt așteptați cu drag să ia parte la acest curs, în cadrul căruia avem șansa de a spori bucuria, atât de caracteristică Ortodoxiei.

Voluntarii ASCOR au fost răsfățați pentru o zi

Tatiana Onilov

In luna octombrie a avut loc cea de-a treia ediție a întâlnirii dedicată voluntarilor ASCOR implicați în organizarea taberelor de vară pentru copii și adolescenți. Ca și în anii precedenți, voluntarii au fost invitați să ia parte la o reuniune de suflet de a cărei bune desfășurări s-au

ocupat adolescenții care au participat în taberele de vară și care au vrut să-și exprime mulțumirea față de tot efortul depus de membrii ASCOR pentru ca taberele de vară să fie cât mai atractive și cât mai folositoare.

Pregătirile au fost multe și serioase. Cei zece adolescenți, ajutați de părinți și povățuiți de Radu Copil, organizatorul și inițiatorul taberelor de vară, dar și a mai multor activități pentru tinerii din Cluj-Napoca, și de cele două vice-președinte ASCOR, Oana-Raluca Băilă și Lorena Sacaliș, au gândit evenimentul până în cele mai mici detalii.

De la început, au trebuit să facă mai multe cumpărături pentru ca partea gastronomică a evenimentului să fie cât mai variată și mai apetisantă. Ingredientele și rețetele au fost stabilite din timp împreună cu Oana-Raluca și Lorena, două echipe au făcut cumpărăturile, iar alte echipe, ajutate de îndrumători mai cu experiență, au gătit delicatose precum salata de boeuf, briose, cartofi prăjiți în susan amestecați cu brânză, ruladă cu măsline, plăcinte cu spanac, două torturi și alte prăjituri. La preparatul maionezei s-au aventurat băieții. Chiar dacă a durat mai mult, participanții spun că efortul a meritat pentru că sosul a ieșit delicios.

Un al doilea aspect important a fost aranjarea sălii. Când totul a fost gata, masa pusă și sala amenajată, adolescenții au invitat voluntarii la evenimentul mult așteptat.

Prezentatoarele și coordonatoarele întâlnirii, Alexandra Maior și Krisztina Szollosi, fetele care au fost desemnate ca fiind „copiii taberelor” în care au participat, au avut emoții când au trebuit să stea în fața celor peste 20 de membri ASCOR, dar au reușit să depășească toate încercările.

Evenimentul a avut structura unei zile de tabere, doar că rolurile au fost inversate. Adolescenții au preluat îndatorirea de voluntar, iar voluntarii s-au aflat în postura de beneficiari ai programului. Astfel, membrii ASCOR au trebuit să participe la diferite probe pregătite de adolescenți. Mai întâi s-au prezentat, apoi au făcut *Marele Joc*, în cadrul căruia au avut de înfruntat mai multe încercări, de la proba de mimă, până la proba religioasă și proba artistică de realizare a unor fotografii care ar fi trebuit să exprime tinerețea, fericirea și atmosfera taberelor de vară. După *Marele Joc*, fiecare ascorigist a primit câte o foaie care conținea anumite litere cu ajutorul cărora trebuiau să ghicească citatul propus de adolescenți.

Au fost și activități sportive, după care toți au poposit în jurul mesei festive. În farfurie, voluntarii au găsit câte un răvaș cu mesaj deosebit. În acest timp al bune petreceri împreună, voluntarii ASCOR au adus doar cuvinte de laudă și încurajare la adresa copiilor și adolescenților care s-au stră-

duit să organizeze minunatul eveniment. Președintele ASCOR, Bogdan Dincă, le-a dorit să fie mereu niște copii curați și neprihăniți și le-a mulțumit pentru toate deliciale culinare, pentru timpul acordat și implicarea responsabilă, subliniind că întâlnirea a fost un prilej frumos de redescoperire a bucuriei curate, a curajului și a dorinței de a face lucruri minunate, diferite de preocupările pe care le au unii copii de vârsta lor.

La sfârșit copiii le-au mulțumit celor care i-au ajutat în organizarea întâlnirii, au ascultat povețele celor mai mari, iar membrii ASCOR nu au întârziat să le mulțumească pentru clipele deosebite petrecute împreună.

Echipe: Tatiana Onilov, Andrei Mitrică, Gabriela Bulgaru, Ana-Maria Neag, Dana Filaropol, Andreea Micu, Iulia Anamaria Mureșan, Oana Laura Dăgă, Romina Sopoian.

Adresa ASCOR:
Biserica din Hașdeu 45
Cluj-Napoca

Redacția FILOCALIA:
Piața Avram Iancu, nr. 18,
Cluj-Napoca

Fax: 0264/595 300
revista.filocalia@yahoo.com

ISSN: 1224-0567